

Xəbər
Əsgərlikdən yeni qayıdan gənci bıçaqlayıb öldürdülər
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12-13 yanvar 2019-cu il Bazar ertəsi № 8 (7178) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident 2019-cu ili "Nəsimi ili" elan etdi

Dövlət başçısı Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında mühüm açıqlamalar verdi

yazısı səh.3-də

Baş Prokurorluq vəzifəli şəxslərin həbsi ilə bağlı açıqlama yaydı

yazısı səh.3-də

Əli Öməröv qardaşının vəzifədən çıxarılmasından danışdı

yazısı səh.4-də

Seçki qanunvericiliyində dəyişiklikləri zəruri edən səbəblər

yazısı səh.3-də

Tramp Davosa niyə getmir - maliyyə bəhanəsi...

yazısı səh.6-də

Köçəryanı Putin üçün vazkeçilməz edən ilginç səbəblər

yazısı səh.7-də

Problemlili kreditlərin "bir dam altında" toplanması təcrübəsi

yazısı səh.10-də

ABŞ-Avropa qarşılıqlı artırı - dünyanı nələr gözləyir...

yazısı səh.6-də

Kəşfiyyat agentlərinin ən populyar peşələri

yazısı səh.13-də

Azərbaycanda donuz qripi yoxdur, amma...

yazısı səh.15-də

Bitkoin kəskin dəyər itirməkdə davam edir

yazısı səh.12-də

Terrorçu qurum kimi tanımağın mexanizmi

yazısı səh.13-də

ERMƏNİ İNQILABININ ƏSAS NƏTİCƏSİ - MƏYUSLUQ, DİLƏNÇİ HƏYAT VƏ...

İşğalçı ölkə vəd olunan iqtisadi sığrayış əvəzinə, dərin staqnasıya mərhələsinə girib; Paşinyandan acı etiraflar; erməni baş nazir əvəzinin "iqtisadi inqilab ili" elan etdiyi 2019 daha çox sosial-iqtisadi təlatümlər vəd edir, nəinki rifah...

yazısı səh.8-də

Mehman Hüseynovdan KİV-ə və ictimaiyyətə ilginç müraciət

"Mən nə doğma qardaşım Emin, nə mənə istəyən və yaxud istəməyən insanların elədiklərinə görə məsuliyyət daşımıram"

yazısı səh.5-də

Deputat Elman Məmmədov:
"Azərbaycan dünyadakı gücünü, nüfuzunu artırmalıdır"

yazısı səh.9-də

Hacı Qalib dəbdəbəli imarətinin gülləkeçirməz şüşələrindən danışdı

yazısı səh.10-də

İsgəndər Həmidov:
"Mən Qarabağ adı olan komitəni necə bitirmək istəyə bilərəm?"

yazısı səh.4-də

Müsəlman aləmində yeni gərginlik: “Çin İslamı” yaradılır

Çin dövlətinin nəzarətində olan Çin İslam Cəmiyyəti (ÇİC) “Çin İslamı” ideyasını irəli sürdüyü toplantıda, ölkənin müsəlman toplumuna “sosialist dəyərlərin” tədris olunacağını bildirdi. Bu barədə Sputnik Azərbaycan Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir.

Cəmiyyətin yaydığı məlumata görə, paytaxt Pekində həftəsonu baş tutan toplantıya Şanxay, Hunan, Guangdong, Yunnan əyalətlərində müsəlman icmalarından olan təmsilçilər qatılıb. “Ölkəmizdə İslamın çinləşməsi üçün 2018-2022-ci illəri əhatə edən 5 illik İş Planı” adlı seminarla müsəlman icmalarına Çin Kommunist Partiyasının (ÇKP) İslam üzərində çalışmalarını daha da sıxlaşdırması, İslamın çinləşməsinə sadiq qalmaları, Çin İslamını və Çin tipli sosializmi təşviq etmək çağırışları edilib.

Çin İslam Cəmiyyətinin sədri toplantıda sosialist dəyərlər üzərinə dərslər və tədrisin verilməsi üçün lazımı tədbirlərin görülməsini və ənənəvi Çin mədəniyyətinin məscidlərdəki aynələrə daxil edilməsini istəyib.

Digər tərəfdən, mərkəzi Pekində olan Çin İslam İnstitutunun dekan müavini Gao Canfu da “Global Times”-a verdiyi açıqlamasında “İslamiyyətin çinləşdirilməsi” dövründə İslamda heç bir dəyişikliyin olmayacağını bildirdi. Lakin Gao'nun açıqlamasında “İslamdakı inanc, davranış və ideologiyada dəyişiklik edilməmək şərti ilə sosial dəyərlərə uyğun hala gətirilməlidir” ifadəsi bir sıra sualları yaradır.

Gao vurğulayıb ki, “sosial dəyərlərə uyğun” dərc olunaacaq kitablar bu il məscidlərdə oxunacaq.

Qeyd edək ki, Çinin Yunan əyalətinin Veyşan bölgəsində yerli rəhbərlik tərəfindən ötən həftələrdə “qanundan kənar dini təlim” vermək ittiyası ilə üç məscid ibadətə bağlanıb. Məscidlərin qapadılması üçün gələn hüquq mühafizə orqanları əməkdaşları ilə çinli müsəlmanlar (Hui) arasında gərginlik yaşanıb. Hazırda həmin məscidlərin açılışı bilinmir.

Xatırladaq ki, Çin hakimiyyətinin siyasi-ideoloji düşmənlərdə saxladığı uyğur türklərinin sayı 3 milyona çatıb.

Çində 56 etnik qrupdan 10-unu müsəlmanlar təşkil edir. Hui (çinli müsəlmanlar), qırğız, qazax, uyğur, tacik, tatar, özbək, salar, Baoan və Dongşiang etnik azlıqları Çinin qərb və cənub-qərbində yaşayırlar.

Parkinson xəstəliyinin dərmanı tapıldı

Bir avstraliyalı alim Parkinson xəstəliyi, yəni amiotrofik skleroz kimi xəstəliklərin inkişafını ləngidən dərman preparatı hazırlayıb. Bu sahədə tədqiqatlar və müşahidələr 15 il davam edib. (Virtualaz.org)

Qeyd olunub ki, həmin tədqiqatların nəticəsində aparılan altı aylıq müalicə kursundan sonra xəstələrin 70 faizində neyronların ölümünə səbəb olan xəstəliklərə qarşı dayanıqlılıq formalaşmışdır.

Bu preparatın sınaqlarının ikinci və daha geniş mərhələsi bir neçə ay sonra başlayacaq və 2019-cu ilin sonunadək davam edəcək.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

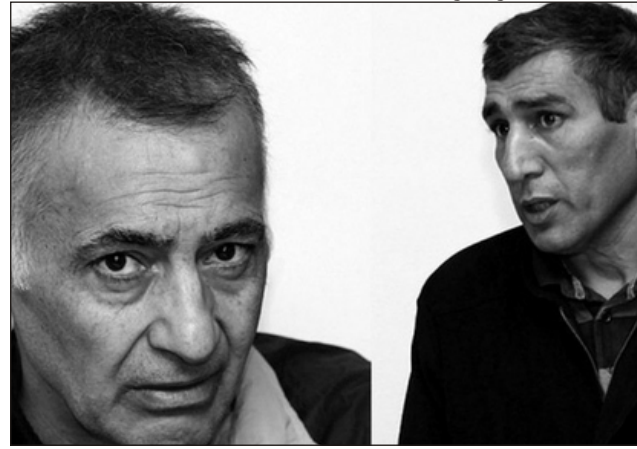
Telefon: (012) 434 93 01

BQXK nümayəndələri Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevə baş çəkiblər

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) nümayəndələri Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində saxlanılan şəxslərlə görüşüblər.

BQXK-nın Azərbaycan nümayəndəliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri İlahə Hüseynova “Report”-a bildirdi ki, təmsil etdiyi qurumun nümayəndələri dekabr və yanvar ayları ərzində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində saxlanılan şəxslərə bir daha baş çəkiblər: “Biz münaqişə nəticəsində saxlanılan şəxslərə mütəmadi baş çəkməkdə davam edirik. Mandatına uyğun olaraq, BQXK saxlanılan şəxslərə ona görə baş çəkir ki, saxlanma şəraiti və onlarla rəftarı monitorinq etsin, həmçinin saxlanılan şəxslərə ailələri ilə əlaqə saxlamalarına şərait yaratsın”.

Qeyd edək ki, 2014-cü ilin iyul ayında Rusiya vətən-

daşı Dilqəm Əsgərov və Azərbaycan vətəndaşı Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə öz ata-baba yurdlarını ziyarət etmək istəyərkən Ermənistan əsgərləri tərəfindən girov götürüldüblər, Azərbaycan vətəndaşı Həsən Həsənov isə bu ilin fevralında Talış kəndi istiqamətində naməlum şəraitdə ermənilərin əlinə düşüb.

Həsənovun meyiti düşməndən alınaraq Bakıda dəfn edilib. İşğal altındakı Dağlıq Qarabağda D.Əsgərov və Ş.Quliyev üzərində qanunsuz “məhkəmə” qurulub. “Məhkəmə”nin qərarı ilə D.Əsgərov ömürlük, Ş.Quliyev 22 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Azərbaycan vətəndaşı Elnur Hüseynzadə isə bu ilin fevralında Talış kəndi istiqamətində naməlum şəraitdə ermənilərin əlinə düşüb.

Azərbaycan tərəfində isə üç erməni saxlanılır.

Əsgərlikdən yeni qayıdan gənci bıçaqlayıb öldürdülər

Bakının Yasamal rayonu ərazisində bıçaqlanma hadisəsi baş verib.

Bu barədə Bakı şəhər Təcili Tibbi Yardım Stansiyasından BAKU.WS-ə məlumat verilib.

Hadisə şahidləri təcili yardıma zəng vuranda əraziyə həkimlər cəlb olunub. Lakin həkimlər gələnə qədər gənc oğlan dünyasını dəyişib.

Həmin şəxs bıçaq zərərindən ölüb. Cinayət Nizamı metro stansiyası yaxınlığında, Salatin Əsgərovova küçəsində qeydə alınıb.

Hadisə ilə əlaqədar Yasamal rayon Polis İdarəsi 27-ci polis bölməsindən BAKU.WS-ə verilən məlumata görə, hadisə ilə bağlı təcili tibbi yardımdan məlumat verilib. Məlumat daxil olan kimi hadisə yerinə hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları cəlb olunub.

Hadisə şahidləri bildirirlər ki, öldürülən gənc yenice əsgərlikdən gəlmişdir.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

Ötən il 395 nəfərdə sifilis xəstəliyi aşkar edilib

Azərbaycanda nikaha daxil olmaq istəyənlər üçün məcburi tibbi müayinələrin aparılmasının tətbiqi edildiyi 2015-ci il iyunun 1-dən indiyədək evlənmək istəyən 18 235 nəfərdə talassemiya daşıyıcılığı, 455 nəfərdə İİV/QİÇS, 1 728 nəfərdə sifilis xəstəliyi aşkar edilib.

Bunu özəl olaraq Trend-ə B.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunun direktoru Zöhrə Əlimirzəyeva deyib.

Onun sözlərinə görə, 2015-ci il iyun ayının 1-dən bu günədək nikaha daxil olmaq üçün 495 548 nəfər insan qan müayinəsindən keçib.

İndiyədək hər ikisində talassemiya daşıyıcılığı aşkarlanan 189 cütlük aşkar edilib.

Yalnız 2018-ci il ərzində 131 264 nəfər qan müayinəsinə cəlb edilib.

Onlardan 4 161 nəfərində talassemiya daşıyıcılığı, 173 nəfərdə İİV, 395 nəfərdə sifilis xəstəliyi aşkar edilib.

2018-ci ildə talassemiya daşıyıcılığı aşkarlanan 55 cütlük prenatal müayinəyə cəlb edilib. Bu cütlüyə daxil olan qadınların hamiləliyinin 12-18 həftəliyində dölyanı müayinə aparılıb. Nəticədə 16 dölyün sağlam, 27-də talassemiya daşıyıcılığının olduğu (praktiki olaraq sağlam), 12-nin xəstə olduğu aşkarlanıb. Xəstə dölylər həkim məsləhəti ilə abort edilib.

TAP layihəsinin icrasında növbəti mərhələ

Azərbaycan qazının Avropaya nəqlini nəzərdə tutan Trans-Adriatik Boru Kəməri (TAP) layihəsi üçün 3,9 mlrd. avro təmin olunmaqla 2018-ci ilin dekabr ayında maliyyələşmə yekunlaşdırılıb. Bu barədə TAP konsorsiumu məlumat yayıb.

Maliyyələşmə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (EBRD) və Avropa İnvestisiya Bankı (EIB) yanaşı, 17 kommersiya bankından ibarət qrup tərəfindən təmin edilib. Vəsaitin bir hissəsi “bpifrance”, “Euler Hermes” və “Sace” kimi ixrac kredit agentliklərindən cəlb edilib.

TAP-ın icraçı direktoru

Luka Şipati bildirdi ki, maliyyələşmənin yekunlaşması nail olmaqla TAP layihəsinin icrasında növbəti mərhələyə addım atılıb. O bildirdi ki, TAP beynəlxalq maliyyə institutlarının tələb etdiyi ətraf mühit və sosial standartları könüllü yerinə yetirir. “İndi maliyyələşmə məsələsinin yekunlaşması ilə TAP layihəsinin icrasının başa çatması və 2020-ci ildə “Şahdəniz 2” qazının nəqli üçün işlər görülür”.

Qanunsuz dini təbliğatla məşğul olan əcnəbilər Azərbaycandan deportasiya edildi

Qanunsuz dini təbliğatla məşğul olan xarici vətəndaşlar Azərbaycandan deportasiya ediliblər.

Bu barədə “Report”-a Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsindən məlumat verilib.

Belə ki, Daxili İşlər Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti tərəfindən həyata keçirilən birgə tədbir nəticəsində Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, M.Ə.Rəsulzadə qəsəbəsində yerləşən yaşayış evində bir qrup əcnəbi vətəndaşın da iştirak etdiyi qeyri-qanuni dini fəaliyyət aşkarlanıb.

Qeyd olunan ünvanda humanitar yardım adı altında missionerlik fəaliyyəti, o cümlədən qeyri-qanuni dini təbliğatla məşğul olan xarici vətəndaşlar barəsində müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq inzibati qaydada protokol tərtib edilərək məhkəməyə göndərilib.

Məhkəmənin qərarına əsasən, həmin xarici vətəndaşlar cərimə olunublar və Azərbaycandan deportasiya ediliblər.

Prezident 2019-cu ili "Nəsimi ili" elan etdi

Dövlət başçısı Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında mühüm açıqlamalar verdi

Yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib.

AZƏRTAC-ın məlumatında deyilir:

Prezident İlham Əliyev 2018-ci ilin ölkəmiz üçün uğurlu olduğunu, dünyada və bölgədə gedən mənfi proseslərə baxmayaraq, Azərbaycanın hərtərəfli və dinamik inkişaf etdiyini bildirdi. Ötən il regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı üçüncü beşillik proqramın başa çatdığını, bu il dördüncü proqramın qəbul olunacağını, keçən il bölgələrə 24 dəfə səfər etdiyini deyən dövlətimizin başçısı ölkəmizdə idtimal-siyasi vəziyyətin sabit olduğunu, xarici siyasət sahəsində də bir sıra uğurların əldə edildiyi-

ni, bizimlə əməkdaşlıq etmək istəyən ölkələrin sayının artdığını bildirdi, Ermənistan istisna olmaqla qonşu ölkələrlə əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanan Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədinin əhəmiyyətini vurğuladı, Azərbaycanın bu ildən Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcəyini dedi, Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı imzalanan Konvensiyada ölkəmizin mövqeyinin əksini tapdığını bildirdi.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsin-

dən danışarkən dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işğalla bənarılmayacaq. Prezident İlham Əliyev onu da qeyd etdi ki, 2018-ci ildə hərbi sahədə böyük nailiyyətlər qazanılıb, uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində 11 min hektar torpağa tam nəzarət olunur. Dövlətimizin başçısı xüsusi vurğuladı ki, 2018-ci ildə üçüncü peykimiz orbitə buraxılıb, Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı olub, TANAP layihəsi işə düşüb, Ələt Beynəlxalq Ticarət Limanı fəaliyyətə başlayıb. 2018-ci ili həm də dərin islahatlar dövrü kimi xarakterizə edən dövlətimizin başçısı əsas iqtisadi göstəricilərdən danışarkən bildirdi ki, ötən il ümumi daxili məhsul 1,4

faiz olub. Qeyri-neft sektoru 1,8, sənaye istehsalı 1,5, kənd təsərrüfatı isə 4,6 faiz artıb. Valyuta ehtiyatları 45 milyard dollara çatıb, ölkədə 118 min daimi iş yeri yaradılıb.

Sonra maliyyə naziri Samir Şerifov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev və Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev 2018-ci ildə görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr haqqında məruzə etdilər.

Yekun nitqində 2019-cu ildə qarşıya qoyulan vəzifələrin icra olunacağına əminliyini ifadə edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, vergi və gömrük sahəsində aparılan islahatlar çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Dövlətimizin başçısı

həmin sahələrdə şəffaflığın, dürüstlüyün təmin edildiyini, korrupsiyaya qarşı güclü mübarizənin aparıldığını, sağlamlaşdırma prosesinin getdiyini və artıq gözəl nəticələrin əldə edildiyini vurğuladı. Bu il də infrastruktur layihələrinin icra ediləcəyini deyən Prezident İlham Əliyev qazlaşdırma, içməli su təminatı, kənd və magistral yolların salınması, meliorativ tədbirlərin görülməsi, məcburi köçkünlərin, şəhid ailələri və Qarabağ əlillərinin, həmçinin hərbiçilərin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçiriləcəyini vurğuladı.

Bu il yeni məktəblərin, tibb müəssisələrinin, olimpiya idman

komplekslərinin, "ASAN xidmət" mərkəzlərinin, xalça fabriklərinin tikiləcəyini deyən Prezident İlham Əliyev sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı əlavə addımların atılacağını, xaricdə yeni ticarət evlərinin açılacağını qeyd etdi, ölkədə yeni sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılmasının əhəmiyyətinə toxundu, kənd təsərrüfatında, həmçinin turizm sahəsində islahatların nəticə verəcəyinə əmin olduğunu bildirdi.

Sonda Prezident İlham Əliyev böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyini nəzərə alaraq 2019-cu ili "Nəsimi ili" elan etdiyini bildirdi.

□ Musavat.com

Seçki Məcəlləsində dəyişikliklər təsdiqləndi

Bunu zəruri edən səbəblər; yeniliklər nədən ibarətdir...

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanunu imzalayıb. Sənədə əsasən, Seçki Məcəlləsinin 179.2-ci maddəsində müəyyən edilmiş qaydada seçkilərin təyin olunması halları istisna olmaqla, 7 il əvvəl keçirilən Prezident seçkilərində Prezidentin seçildiyi sərəvermənin keçirildiyi ayın ikinci həftəsinin çərşənbə gününə Prezident seçkiləri təyin olunur.

Həmçinin, Məcəllədə aşağıdakı dəyişikliklər edilib:

1. 1.1.23-cü maddəyə, 33.1-ci maddənin ikinci cümləsinə və 38.1-ci maddənin birinci cümləsinə "qərarın" sözdündən sonra "(sərəncamının)" sözü əlavə edilsin.

2. 8-ci maddə üzrə:

2.1. maddənin sonunda "əlan" sözü "təyin" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2. 8.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"8.1. Seçkilərin (referendumun) təyin edilməsi haqqında qərar (sərəncam) sərəvermə gününə azı 60 gün qalmış rəsmi dərc edilir."

3. 9.1-ci maddədə "əlan olunduğu" sözləri "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 40.6-cı və 40.7-ci maddələrin birinci cümlələrində "əlan" sözü "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 41.3-cü maddədə "seçkilər (referendum) elan olunduğu" sözləri "seçkilərin (referendumun) təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. 44.2-ci maddəyə və 77.3-cü maddənin ikinci cümləsinə "qərar" sözdündən sonra "(sərəncamın)" sözü əlavə edilsin.

7. 47.2-ci maddədə "əlan olunması günündən" sözləri "təyin edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc edildiyi gündən" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. 58.3-cü maddənin birinci cümləsinə "təyin" sözdündən sonra "edilməsi haqqında qərarın (sərəncamın) rəsmi dərc" sözləri əlavə edilsin.

9. 77.2-ci maddənin ikinci cümləsinə, 78.3-cü maddəyə, 81.2-ci maddənin üçüncü cümləsinə, 83.6-cı maddənin ikinci cümləsinə, 84.1-ci maddənin ikinci cümləsinə, 87.2-ci, 89.2-ci, 90.2.5-ci, 90.2.9-cu maddələrə, 97.2.2-ci maddənin ikinci cümləsinə və 111.2-ci maddənin ikinci və üçüncü cümlələrinə "qərarın" sözdündən sonra "(sərəncamın)" sözü əlavə edilsin.

10. 123.3-cü maddədə "referendum elan" sözləri "referendumun təyin edilməsi haqqında qərar (sərəncam) rəsmi dərc" sözləri ilə əvəz edilsin.

11. 124.1-ci maddənin birinci cümləsinə "qərarla" sözdündən sonra "(sərəncamla)" sözü əlavə edilsin.

12. 145.4-cü və 146.2-ci maddələrdə "qərar" sözü "sərəncam" sözü ilə əvəz edilsin.

13. 178-ci maddə üzrə:

13.2. 178.2-ci maddədə "əlan" sözü "təyin" sözü ilə əvəz edilsin;

13.3. 178.3-cü maddədə "keçirilməsi gününün elan" sözləri "təyin" sözü ilə əvəz edilsin.

Seçki Məcəlləsində dəyişikliklər ötən il Milli Məclisdə qəbul edilmiş və imzalanması üçün ölkə başçısına təqdim edilmişdi. Hüquqşünaslar və seçki mütəxəssisləri qeyd olunan dəyişikliklərin Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələrinin məzmununda kəskin dəyişiklik yaratmadığını, lazımlı dəyişikliklər olduğunu bildirlər. Eyni zamanda 2017-ci ildə keçirilmiş referendumda Konstitusiyaya edilmiş dəyişikliklər və bu dəyişikliklərdən sonra keçirilən növbədənə prezident seçkiləri Seçki Məcəlləsində bu və digər dəyişiklikləri zəruri edirdi.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Məsəvat"

Baş Prokurorluq vəzifəli şəxslərin həbsi ilə bağlı açıqlama yaydı

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətləri Dövlət Məşğulluq Xidmətinin Cəlilabad rayon Məşğulluq Mərkəzinin əməkdaşlarının tutulması ilə bağlı rəsmi məlumat yayıb.

"Report"a daxil olan birgə məlumatda bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən kompleks islahatlar çərçivəsində son illər sosial müdafiə sisteminin əhatəliliyi və səmərəliliyi daha da artırılmış, sosial siyasətin başlıca istiqamətlərindən biri kimi əhalinin məşğulluğu və sosial təminatı sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsində, eləcə də ünvanlılıq və şəffaflığın təmin olunmasında əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olunub.

Bununla yanaşı, dövlətin bu sahədə həyata keçirdiyi müntəzəqi siyasətə kölgə sala biləcək neqativ amillərə, o cümlədən əhatə etdiyi geniş əhali kateqoriyasına görə sosial-müdafiə sferasının mühüm komponentlərindən olan əmək və məşğulluq sistemində

baş verə biləcək sui-istifadə hallarına və vətəndaşların hüquqlarının pozulmasına yönəlmiş digər qanunsuz hərəkətlərə qarşı ən ciddi mübarizə tədbirləri davam etdirilməkdədir.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində fəaliyyət göstərən "161-Qaynar xətt" əlaqə mərkəzinə daxil olmuş vətəndaş müraciətləri üzrə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Baş

İdarə tərəfindən aparılmış birgə ilkin araşdırmalarla korrupsiya şəbəkəsi yaradan vəzifəli şəxslərin qanunsuz əməlləri ifşa olunub. Belə ki, Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən həyata keçirilmiş təxirəsalınmaz əməliyyat tədbirləri ilə Dövlət Məşğulluq Xidmətinin Cəlilabad rayon Məşğulluq Mərkəzinin direktoru vəzifəsini icra edən Mehdi Abasov Mərkəzin baş məsləhət-

çisi Hafis Allahyarov və qeyriləri ilə əlbir olaraq, müxtəlif vədlər verərək işsiz və işaxtaran şəxslərdən ümumilikdə 7.400 manat məbləğində rüşvət almaları, habelə eyni məqsədlə 1 nəfər rayon sakinindən 1.000 manat rüşvət almağa cəhd etmələrinə şübhələr üçün əsaslar müəyyən edildiyindən faktla görə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.3.1 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən rüşvət alma) və 311.3.2-ci (rüşvət alma təkrar törədildikdə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Cinayət işi üzrə Mehdi Abasov və Hafis Allahyarovun xidməti otaqları və yaşadığı ünvanlarda məhkəmənin müvafiq qərarları ilə aparılmış axtarış nəticəsində içərisində ayrı-ayrı şəxslərdən pul alınmasını təsdiq edən yazılar olan kitabçalar, işaxtaran vətəndaşların qeydiyyatı kitabı, müxtəlif arayışlar, habelə iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər sənədlər aşkar edilərək maddi sübut kimi götürülüb.

Cinayət işi üzrə toplanmış ilkin sübutlar əsasında M. Abasov və H. Allahyarov şübhəli şəxs qismində tutulublar.

Hazırda cinayət işi üzrə qeyd olunan qanunsuz halların tam və hərtərəfli araşdırılmaqla təqsirli şəxslərin dairəsinin tam müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb edilmələri, habelə vurulmuş ziyanın ödənilməsinin təmin edilməsi istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Möhtəkirlinin beləsi...

Samir SARI

Qardaş Türkiyədə bir məşhur söz birləşməsi var: "Din tüccarı". Bu ifadə altında dindən, inancdan siyasi məqsədlərlə, maddi maraqlar naminə istifadə edənləri nəzərdə tuturlar.

Qəribədir ki, ticarətə, alverə bu qədər meyilli camaatımız din tüccarlığı sahəsində elə də uğur qazana bilməyib. Düzdür, dindən, imandan danışa-danışa, bu istiqamətdə müəyyən biznes qurub, milyonlar qazanan adamlar var, amma çox azdırlar. O qədər azdırlar ki, hətta sektorda rəqabət belə yoxdur.

Əvəzində, heç demə, keçmiş qardaş Rusiyanın paytaxtında din ticarətinə girişən vətən övladları varmış.

Bu günlərdə onların barəsində bir yazı çıxıb, bir neçə adamın, o cümlədən eks-prezident Ayaz Mütəllibovun, Bakı şəhərinin keçmiş prokuroru Məmməd Quliyevin adı çəkilir.

İndiki cavanlar Ayaz Mütəllibovu tanısalarda, böyük ehtimalla Məmməd Quliyevi tanırlar. Necə tanırsınlar? Məmməd Quliyev onların təvəllüdündən qabaq, 1990-92-ci illərdə prokuror və deputat (o vaxt beləydi) olaraq çox fəal idi, eynən parlamentdə əsəbi, hiddətli çıxışlar edirdi, deyirdi, nə demokratiya, nə azadlıq, nə ədalət, yaşasın Mütəllibov, yaşasın Moskva. Bu gün deputat Hadi Rəcəbli, Rüşfət Quliyev, Mirkazım Kazımov necə çıxışlar edərlərsə, Məmməd Quliyev də o zamanlar o cür çıxışlar edirdi.

Sonra Məmməd Quliyev, Orxan Məmmədlinin sevimli ibarəsi ilə desək, elə oldu ki, şəhərə, Moskvaya gedəsi oldu.

Ora da soyuq, qürbət yer. Adamları havasından da soyuq. Könül ana dilində danışan, gözü-başı qaynaşan, qarşın adamlarla ünsiyyət istəyir. Bəs necə olsun, bu insanlar, sayı milyonlarla ölçülən vətən oğulları harada toplaşsınlar?

Ayaz müəllim də, Məmməd müəllim də qərara gəlirlər ki, bir yer tapsınlar, məscid tikdirləsinlər və ora Moskva azərbaycanlılarının ibadət, toplanış yerləri olsun.

Gözəl təşəbbüsdür, deyilmi? Başqa xalqlar yüz bu cür obyektler tikdirir, ətrafında birləşirlər.

Xüləs, ideya dəstəklənilir, bazarlardakı bizimkilərdən bəs qədər pul toplanır, adı çəkilən müəllimlərin ümumi tanışı olan Rəşid Bəyazidov adlı adam bu layihəni gerçəkləşdirir. Məscid tikilir, dindarlarımızın ixtiyarına verilir. Ay, nə gözəl!

Təbii ki, bal tutanın barmaq yalması adətdəndir, hətta qaçılmaz prosedurdur, üstəlik, qətiyyətlə qəbahət deyil. Ona görə də məscidin idarə edilməsinə Rəşid müəllim baxır. Məscidə yığılan ianələr də, təbii ki, Bəyazidova çatır.

Ancaq elə olur ki, Məmməd müəllim rəhmətə, Ayaz müəllim vətənə gedəsi olurlar, Rəşid müəllim isə Moskvada qalır. Bir müddətdən sonra adam dindarların qabağına çıxıb deyir ki, burda sizin məscidiniz-zadınız yoxdur, bura mənim şəxsi əmlakımdır, bütün sənədlər də öz adımdadır, filan qədər icarə haqqı verməsəniz, ibadət edə bilməzsəniz.

Ah, qürbət, zalım qürbət, ağladırın adamı... Üstəlik, bütün Rusiyada iqtisadi böhran var. Rəşid müəllim aylıq məzənnə qoyur - 300 min rubl. Pulunu ver, namazını qıl. Yoxdur pul, netu namaz. Azərbaycanlılar ona deyirlər, torpaq sənindir, amma məscid bizimdir, bizim pulla tikilib. Rəşid müəllim də deyir, elədirsə, sökün kərpiclərinizi, yoxsa mən özüm sökəcəyəm. Bax, belə bir, mərhəmətli, inanclı, ağızduallı mömin adam.

Ancaq sonra tərəflər qürbət əldəki pənah yerini sökəsi olurlar, razılaşırlar ki, nəzir qutusuna yığılan ianələr Rəşid müəllimə çatsın. Bir-iki ay elə olur. Ancaq Bəyazidov görür ki, nəzir qutusuna o qədər də pul-para yığılmır, deyir, davay, aylıq icarə haqqını ödəyin, yoxsa buranı taciklərə, dağıstanlılara verəcəyəm, sünni məscidi eləsinlər.

Bax, bu yerdə Bəyazidovun haqqını vermək lazımdır. O, bu məscidi kilsə etmələri üçün ermənilərə və ya sinaqqoq düzəltmələri üçün yəhudilərə də verə bilərdi. Görün, insan nə dərəcədə din təəssübkeşidir, hesab edir ki, məscid eləcə təriqətini dəyişdirə, kifayətdir. O, tamahkar adam olsa, sökdürər, yerində AVM tikdirərdi...

Bəli, durum budur. Təəssüf ki, pul qazanmaq imkanı olan yerdə dini təəssübkeşlik, milli həmrəylik, vətən sevdası arxa plana keçir. Bu durumun adı heç "din tüccarlığı" da deyil, "din möhtəkirlisi"dir. Bunu heç bir kommertsant elementə ki, bizimkilər eləyib. Hayf o "Bəyazidov" soyadına. Tanımayan adamın yanında deyəndə möhtəşəm səslənir.

Yanvarın 12-də saat 12:00-da Ümid Partiyasının qərargahında "Müxalifətin zirvəsi"nin növbəti toplantısı keçiriləcək. Qeyd edək ki, hərəkət yaratmaq yolunda uğurla irəliləyən bir sıra partiyaların fəaliyyəti ciddi müzakirələr doğurub, gündəm yaradıb.

nu istəyirlər. Kimlərsə xalq hərəkətində parçalanma yaratmağa çalışsa bilər, amma bu, mümkün deyil. Çünki bu hərəkət dəstəyi aşağıdan xalqın içərisindən alır. Bizi xalq məcbur edir ki, bu hərəkəti yaradıq. Hərəkətdə təmsil olunanlar eyni insanlar, qrup-

köklü islahatların tərəfdarıdır, Qarabağ Komitəsinin 80 faizi onları dəstəkləyəcək. Hərəkət yaratmaq yönündə fikir ayrılıqları yoxdur. Bizdən kənar da ayrı-ayrı yollarla gədən siyasi qurumlara müttəfiq gözü ilə baxırıq. Biz ölkəmizdə rəqib olaraq mövcud hakimiyyətin

bildirdi: "Hansı bir xalq hərəkətinin nizamnaməsində ərazi bütövlüyümüzün bərpası sözü yoxdur? Hamısında var. Hərəkətdə təmsil olunanların Qarabağ Komitəsi ilə fikirləri eynidir. Əgər belədirsə, nə üçün parçalanma olmalıdır? Fikir ayrılıqları o zaman ola bilər ki, Qarabağ Komitəsində olan bir dəstə hakimiyyətin oyununda yer alsın. Onlarla bizim sona qədər yolumuz ola bilməz. Yəqin ki, bir müddətdən sonra Qarabağ Komitəsində yolumuz onlarla ayrılacaq. Ora gələn döyüşçülər, vətəni sevməyə görə gələcək ki, hökumətin Qarabağı işğaldan azad etmək fəlsəfəsi necədir".

"Mən Qarabağ adı olan komitəni necə bitirmək istəyəm?"

İsgəndər Həmidov: "Dostlarım mənə bu cür qiymət verirlərsə..."

Müzakirələrin ən çox əsasını Qarabağ Komitəsində təmsil olunan qurumların, komitənin təsisçilərinin tam əksəriyyətinin "Müxalifətin zirvəsi"ndə yer almalarıdır. Belə fikirlər var ki, Qarabağ Komitəsi getdikcə arxa plana keçməyə başlayıb. Zirvənin təşəbbüskarı olan sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov da yönəlik də səslənən fikirlər az deyil. O, QK-nın təsisçilərindən biri sayılsa da, onun təşəbbüsünün QK-nı bitirə biləcəyi vurğulanır.

"Müxalifətin zirvəsi" daxilində ikitirəliyin yarandığı yönündə iddialar da meydana çıxıb. Bəzi partiyaların hərəkət yaratmağın əleyhinə olduqları və məhz bu səbəbdən hərəkətin elan olunmasının yubandığı qeyd olunur. Yanvarın 5-dəki iclasda hərəkətin elan olunmaması da bununla əlaqələndirilir.

Səslənən iddialarla bağlı sabiq nazir "Yeni Müsavat"a bunları dedi: "Qarabağ Komitəsi və hərəkət ayrı-ayrı şeylərdir. Komitənin əsasnaməsində yazılıb ki, qurum siyasi iddialarla çıxış etmir. Amma hərəkət sırf siyasi məsələlərlə bağlı ortalığa çıxıb. Təmsilçiləri eyni ola bilər, bu heç nəyi dəyişməyir. Biz komitənin fəaliyyətinə qarşı deyilik. Bir-birini tamamlayan təşkilatlarıq. Hərəkətin içərisində hər cür təşkilat ola bilər. Digər tərəfdən, hərəkəti daha geniş anlayışıdır. Bütün müxalifət birliklərinə hörmətlə yanaşıram. Hamısı çalışıb ki, Azərbaycanda müəyyən qədər iş görsünlər. Amma bizim birlik tam fərqlidir. Xalq hərəkəti nə parlament, nə də prezident seçkilərinə şəkillənə bilər. Bu hərəkət ölkəmizdə köklü islahatlar üçündür və məhz bu səbəbdən yaranır. Əgər hərəkətdə təmsil olunanlardan xalq birliyinin yaranmasını istəməyənlər varsa, o zaman burada nə gəzirdilər? Gəliblərsə, demək bu-

lardır. Hamımız Azərbaycanı sevir, ölkəmiz üçün çalışırıq. Əgər kimsə Qarabağ Komitəsinin güclənməsini və torpaqlarımızın azad edilməsini istəyirsə, biz bunu ürəkdən alqışlayırıq, biz də burdayıq və iki-elli çalışacağıq. Digər tərəfdən, kimlərsə Azərbaycanda

miyyəti görürük. O da siyasi, başqa rəqib deyil. Çalışacağı ki, ya onları islahatlara aparaq, ya da islahatları özümüzə aparaq".

İ.Həmidov həm QK-də, həm də "Müxalifətin zirvəsi"ndə təmsilçiliyinin heç bir mənfi təsiri olmadığını

zaman ola bilər ki, Qarabağ Komitəsində olan bir dəstə hakimiyyətin oyununda yer alsın. Onlarla bizim sona qədər yolumuz ola bilməz. Yəqin ki, bir müddətdən sonra Qarabağ Komitəsində yolumuz onlarla ayrılacaq. Ora gələn döyüşçülər, vətəni sevməyə görə gələcək ki, hökumətin Qarabağı işğaldan azad etmək fəlsəfəsi necədir".

Müsaibimiz QK-nı bitirmək üçün şəxsinə yönəlik ittihamlara da aydınlıq gətirdi: "Allah o insanlara ağıl versin. İsgəndər Həmidov Qarabağ Komitəsinin təsisçilərindən biridir. Bu fikirdə olan insanlara Allahdan ağıl diləyirəm. Yəqin ki, onların keçdiyi həyat tərzindən xəbərləri yoxdur. Mən Qarabağ adı olan komitəni necə bitirmək istəyəm? Təxmini bilirəm ki, bu fikirlər haradan gəlir. Dostlarım da mənə bu cür qiymət verirlərsə, özümə hörmətini birə beşqat artır ki, deməli mən şəxsiyyətdəm".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Əli Ömərrov qardaşının vəzifədən çıxarılmasından danışdı

"İşdən çıxarıb, çıxarıblar da... Burda nə var ki?"

"İşdən çıxarıb, çıxarıblar da... Burda nə var ki? Bu haqda sosial şəbəkələrdə yazıblar".

Bu sözləri "Yeni Müsavat"a sabiq baş prokuror Əli Ömərrov qardaşı Dilqəm Aliyevin Gəncə Şəhər Mənzil Kommunal Təsərrüfatı İstehsalat Birliyinin rəis müavini vəzifəsindən çıxarılması haqda deyib.

İşində verdiyi nöqsanlara görə tutduğu vəzifədən azad edilən D.Aliyev barəsində geniş danışmaq istəməyən Ə.Ömərrov suallarımızı cavablandırmaq istəmədi.

Keçmiş baş prokuror parlament seçkilərində iştirak planı, xaricdəki müxaliflərin iqtidara qarşı kampaniyası, müxalifət düşərgəsindəki canlanma haqda verdiyimiz suallara da cavab verməkdən imtina elədi: "Dedim danışmaq istəmirəm də, ee... mənə belə suallar verməyin".

Onu da deyək ki, Ə.Ömərrovun digər qardaşı Zakir Əli-

rovdan axır ki, istədiyi cavabı ala bilmişdi: "Mənim oğlum gömrükdə işləyir, yanğında işləyir, mayordur". Bir müddət sonra onun da işdən çıxarıldığı məlumatı yayılmışdı.

Ə.Ömərrov 3 iyul 1993-cü ildə Azərbaycanın Baş Prokuroru vəzifəsinə təyin olunub. 8 oktyabr 1994-cü ildə öz ərizəsi ilə vəzifəsindən vaxtından əvvəl azad olunub.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

"Aclıq aksiyaları dramatik təsir üçün əladır, amma nadir halda gözlənilən nəticəni verir". Bu, Hindistanın "Economic Times" qəzetinin redaktoru Vikram Doktorun 2016-cı ildə həmin qəzetdə dərc olunmuş məqaləsinin başlığıdır. Son günlər məhkum Mehman Hüseynovun iddia olunan aclıq aksiyasının şisirdilməsi və bunun ardınca daha bir neçə nəfərin analoji addımlar atması fonunda jurnalist Vikram Doktor ilə hesablaşmamaq qeyri-mümkündür. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, aclıq aksiyasının keçirilməsi və bu formada etirazın bildirilməsi üzrə Hindistanda çoxillik ənənələr və təcrübə var.

Dünyada insan hüquqlarının, o cümlədən jurnalistlərin hüquqlarının kobud şəkildə pozulması ilə müşayiət olunan çoxsaylı və kütləvi hallar qulaq ardına vurulduğu halda, jurnalist belə olmayan Mehmanın aclıq aksiyasının bu dərəcədə şisirdilməsi cəhdləri siyasi dramı xatırlatmır. Axı bundan əvvəl də Azərbaycan həbsxanalarında və ya digər ölkələrdə aclıq edən şəxslər olub, nəyə görə onların halı bu qədər dramatikləşdirilməyib?

2018-ci il yanvarın birindən dekabrın 1-dək dünya boyunca 63 peşəkar jurnalist öldürülüb. Bu sıraya həvəskar və ya "vətəndaş jurnalistləri" də əlavə etsək, say 80-nə yaxınlaşır. "Sərhədsiz reportyorlar" təşkilatının hesablamasına görə bu statistika keçən illik dövrlə müqayisədə 15 faiz artım deməkdir.

2018-ci ildə dünyada 348 jurnalist həbs edilib. Görəsən, respublika qonşusundan heç olmasa biri haqqında bir kəlmə tvit yazıb? Və ya "Vaşinqton Post" qəzeti bu halların baş verdiyi ölkələrin hər biri üzrə redaksiya yazısı ilə çıxış edibmi? Bəlkə Avropa Şurasının insan haqları komissiyası, AŞPA-nın hər hansısa ölkə üzrə həmməruzəçisi belə məsələlərlə bağlı hər hansı bir bəyanat veriblər. Yaxud da Avropa Parlamenti

2018-ci ildə dünyada 348 jurnalist həbs edilib. Görəsən, respublika qonşusundan heç olmasa biri haqqında bir kəlmə tvit yazıb? Və ya "Vaşinqton Post" qəzeti bu halların baş verdiyi ölkələrin hər biri üzrə redaksiya yazısı ilə çıxış edibmi? Bəlkə Avropa Şurasının insan haqları komissiyası, AŞPA-nın hər hansısa ölkə üzrə həmməruzəçisi belə məsələlərlə bağlı hər hansı bir bəyanat veriblər. Yaxud da Avropa Parlamenti

"Ayaqdayam, qida qəbul edirəm, aclıq aksiyasından sonra bərpa olunuram. Barəmdə aparılan cinayət işinin ədalətli olacağını gözləyirəm"

Son günlər mediada və ictimai sektorda ən çox müzakirə olunan mövzu hazırda həbsdə olan blogger Mehman Hüseynovun durumu ilə bağlıdır. Hüquq müdafiəçiləri bir neçə gün öncə onunla görüşdülər və bloggerin aclıq aksiyası keçirmədiyini, səhhətinin normal olduğunu bildirdilər. Onun həbsxanada hüquq müdafiəçiləri ilə çəkdirdiyi şəkildə aclıq keçirmədiyini görüntüsünü yaradırdı.

Rəsmi qurumlar və onunla görüşən İctimai Komitənin üzvləri bu aksiyanın iki gün davam etdiyini, sonra yekunlaşdığını desələr də, Avropada yaşayan qardaşı Emin Hüseynov bloggerin aclıq aksiyası keçirməkdə davam etdiyini iddia edirdi. Bu isə sözügedən mövzuda çoxsaylı fikirlərin yaranmasına səbəb olurdu.

Yanvarın 11-də isə Mehman Hüseynov özü KİV-ə müraciət edib.

"Report" yanvarın 10-da M.Hüseynovun əl yazısı ilə yazdığı və imzaladığı müraciətin fotosunu və mətnini təqdim edib.

Müraciətdə deyilir: "Artıq 22 aydır ki, həbsdə cəza çəkirəm. Və cəza çəkdiyim müddət ərzində çalışmışam ki, hərəkətlərim və davranışlarımla heç kəsin xətrinə dəyəcək bir şeylər etməyim. İndiki müraciətimin də kimlərinə əhvalını pozmasını istəməzdim.

müzakirələr aparıb, qərar qəbul edib, bizim xəbərimiz yoxdur. Əlbəttə ki, yox.

Jurnalistlərin qorunması üzrə komitə adlı beynəlxalq QHT-nin məlumatına görə dünya boyunca həbs olunan jurnalistlərin əsas kütləsi Çin, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı və İranın payına düşür.

Peşəkar jurnalist olan Camal Kaşıkçı Səudiyyə Ərəbistanının İstanbuldakı baş konsulluğunda diri-diri parçalandı və ya digər ağıla sığmayan işgəncə ilə öldürüldü. Amma Mehmanın qida qəbulu ilə müşayiət olunan aclıq dramına laqeyd qala bilməyən dairelər bu halda sükuta qər qolmağa və ənənəvi ikili standartlara üstünlük verirlər.

Bu günlərdə Fransanın xarici işlər nazirliyi sual-cavab formasında sorğuya cavab verərək Mehman Hüseynovun aclıq aksiyasını ciddi şəkildə izlədiyini bildirib. Fransa hökuməti sivil qaydada dialoqa gedib, Parisdə uzun müddətdir aksiya edən "sarı jiletli" in haqlı tələblərini dinləmək əvəzinə indiyə qədər 5 minə yaxın adamı həbs edib. "Sarı jiletli" hərəkatının rəhbərlərindən biri Erik Drouet Fransa polisi tərəfindən həbs edilib və ona silah gəzdirmək barədə ittiham irəli sürülüb. Fransanın iqtisadiyyat naziri de digər

Bu yaxınlarda yaxınlarımdan mənə daxil olan məlumata görə, gecə saatlarında sosial şəbəkə istifadəçilərindən bir nəfər mənim vəziyyətimin kritik hala düşdüyünü və Müalicə Müəssisəsində təcili aparılmağımla bağlı həqiqətə uyğun olmayan status paylaşmışdı. Bu məlumat mənim atamın və yaxınlarımdan ciddi

Mehman Hüseynovdan KİV-ə ilginclik müraciət

"Mən nə doğma qardaşım Emin, nə məni istəyən və yaxud istəməyən insanların elədiklərinə görə məsuliyyət daşımıram"

narahatlığına səbəb olmuşdur. Hesab edirəm ki, hər kəs həm etdiyi hərəkət, həm yazdığı yazının məsuliyyətini özü daşımalıdır. Lakin insanların hissiyatı hər zaman nəzərə alınmalıdır. Bir məsələni də qeyd etmək istərdim ki, mən də nə doğma qardaşım Emin, nə məni istəyən və yaxud istəməyən insanların elədiklərinə görə məsuliyyət daşımıram. Məni istəyənlərin nəzərinə çatdırmaq istəyirəm ki, ayaqdayam, qida qəbul edirəm, aclıq aksiyasından sonra bərpa olunuram. Barəmdə aparılan cinayət işinin ədalətli olacağını gözləyirəm. Əvvəlcədən sizə mənim müraciətimə yaydığınıza gö-

Mehmanın "aclığı" və dünyanın ikili qanun standartları..

"Aclıq aksiyaları dramatik təsir üçün əladır, amma nadir halda gözlənilən nəticəni verir"

rəsmiləri qanunu pozan, polisə zorakılıq törədən hər kəsin ağır cəza ilə üzləşəcəyini bildirib. Hələ Fransa polisi tərəfindən "sarı jiletli"ə qarşı həddən artıq və qeyri-mütənasib zorakılığın təbiq olunması ayrıca müzakirə mövzudur. Onda bəlkə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bəyanatla çıxış edib Fransada insan hüquqlarının kütləvi pozulması hallarına reaksiya bildirsən? Azərbaycan parlament nümayəndə heyəti AŞPA-nın qış sessiyasında nəyə görə bu məsələni gündəliyə gətirməsin? Mehmanın aclığı bu qədər dramatikləşdirildiyi halda, Erik

Drouetə münasibətdə sükut ədalətsizlik deyilmi? Məntiq budur ki, Erik Drouet Fransa qanunlarını poza bilməz, amma Mehmana və onun qardaşı Eminə, onun silahdaşı Xədicəyə Azərbaycan qanunlarını pozmaq olar.

Avropa İttifaqı üzv ölkəsi olan Slovakiyada korrupsiya mövzusunda araşdıran jurnalist Jan Kuciak və onun nişanlısı Martina Kusnirova bu ilin fevralında qəddarcasına öldürüldü. Viktoriya Marinovanın adını görsən kimə eşidibmi? Avropa İttifaqı ölkəsi olan Bolqarıstanda televiziya aparıcısı olan xanım jurnalist Al qrantlarının sui-istifadəsini araşdırıldığına

görə parkda zorlanaraq öldürüldü.

Etiraf edək ki, Azərbaycan mediasında korrupsiya mövzusunda çoxsaylı yazılar dərc olunur. Buna görə bir jurnalistin burnu belə qanamayıb.

1992-ci ildən etibarən Meksikada 47 jurnalist öldürülüb. Yalnız 2018-ci ildə bu ölkədə öldürülən jurnalistlərin sayı dörd nəfər olub.

Qərbin demokratiya kimi dəyərləndirdiyi və Nobel mükafatı ilə təltif etdiyi Myanmada Rohinqiya müsəlmanlarına qarşı zorakılıq araşdıran "Reuters" in iki jurnalist-fotoqrafı həbs altındadır. Sanki elə təəssürat yaranır ki, dünya xəbər

gündəliyini formalaşdıran "Reuters" Azərbaycan xəbərlərinə daha çox maraq göstərir.

Təqdim olunan faktlar bir daha təsdiq edir ki, dünya ölkələrində jurnalistlərin hüquqlarının qorunması üzrə ciddi problemlərin olduğu halda, jurnalist olmayan Mehmanı Hüseynovu jurnalist kimi təqdim edərək onun aclıq aksiyasının dramatikləşdirilməsi qərəzdən və ikili standartlardan başqa bir şey deyil.

Mütəmadi olaraq bu kimi informasiya yüklü təxribatlarla üzləşən Azərbaycanın artıq zəruri immuniteti formalaşmış. Preventiv əsasda atılan addımlar, o cümlədən Ombudsman Aparatının nümayəndələrinin, vətəndaş cəmiyyəti təmsilçilərinin məhkuma baş çəkəməsi, onun qida qəbul etməsinin təsdiq olunması, onun fotolarının yayılması planlaşdırılan tragikomediyanı tam faş etdi.

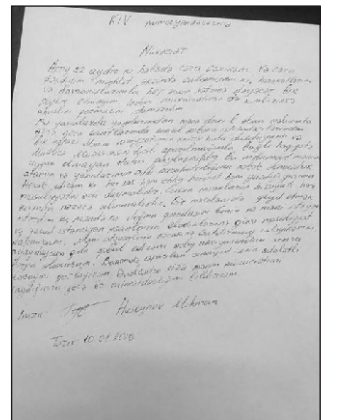
Hind jurnalist Viktor Doktorun təbircə desək, aclıq aksiyası nadir halda gözlənilən siyasi nəticəni verir.

□ **Elşad MƏMMƏDLİ,**
"Yeni Müsavat"

seynovun müdafiəsində daha sərt mövqe tutaraq, onun işi ilə əlaqəsi olan Azərbaycan məmurlarına qarşı sanksiyalar təbiq edilməsi məsələsinə baxmağa çağırırdılar.

Redaksiya qeydi: Bir sıra ekspert isə iddia edir ki, Mehman Hüseynov aclığı dayandırdığı halda, bəzi yaxınlarının,

"dostlarının" və ictimai sektor təmsilçilərinin bloggerin adından spekulasiya etməsi onların bu məsələdən yararlanaraq, xarici donordardan maliyyə yardımı almaq planlarından qaynaqlanır.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

ABŞ prezidenti Donald Trump bütçə böhranı səbəbindən Davosda keçiriləcək iqtisadi foruma səfərini ləğv edib.

O, bu barədə "Twitter" mikroblogunda yazıb: "Demokratlar sərhəd təhlükəsizliyi və ölkəmiz üçün təhlükəsizliyin böyük əhəmiyyətinə görə güzəştə getməməsi səbəbindən, İsveçrənin Davos şəhərinə, Dünya İqtisadi Forumuna səfərimi ləğv etdim. İsti dileklərimi və DİF-dən üzrxahlığımı qəbul edin".

Qeyd edək ki, ABŞ hökuməti 22 yanvara qədər fəaliyyətini bərpa etməsə, foruma xəzinə naziri Stiven Mnuçin rəhbərliyi altında nümayəndə heyəti qatılacaq.

Xatırladaq ki, D.Tramp Davos Beynəlxalq İqtisadi Forumuna qatılan ikinci ABŞ prezidentidir. Ondan əvvəl 2000-ci ildə Bill Klinton forumun işində iştirak etmişdi. 18 il sonra - 2018-ci ilin yanvarında isə bu addımı D.Tramp atıb. Dünya İqtisadi Forumu (The World Economic Forum - WEF) 1970-ci illərdə akademik Klaus Schwab tərəfindən yaradılmış kiçik bir qrupdan, hazırda 2,500 iştirakçını qonaqlayan nəhəng təşkilata çevrilib. Bunların 1000 nəfərindən çoxu böyük şirkətlərin direktorları, 40-dan çoxu dövlət başçılarıdır.

Ötən il Trampın Davos Forumuna qatılması xəbəri tədbirə bütün dünyada marağı və iştirakçılıq arzusunu artırıb. Nəticədə forum iştirakçıları üçün standart paketin qiyməti 70 min İsveçrə frankı - təxminən 72 min dollar təşkil edib. Premium iştirakçı paketinin qiyməti isə 360 min dollar olub.

Tramp Davosa niyə getmir - maliyyə bəhanəsi..

Onunla Konqres arasındakı narazılıq ABŞ iqtisadiyyatına ciddi zərbə vura bilər

Bu ildə Trampın Forumu qatılması nəzərdə tutulurdu. Forumun başlamasına 10 gün qalmış ABŞ prezidentinin iştirak etməyəcəyini bildirməsi əs-

linde qonaqların sayına və ya orada müzakirə olunacaq mövzulara hansısa ciddi təsir göstərməyəcək. Çünki bu tədbirdə iştirakçılıq və gündəlik ən azı 6 ay əvvəldən müəyyənləşir.

Qeyd edək ki, builki - sayca 49-cu olan Davos Forumunda müzakirə olunacaq əsas mövzu dördüncü sənaye inqilabı zamanı qlobalizasiya və dünyadakı dəyişikliklərlə bağlı məsələlərdir.

İştirakçılar texnologiyaların indiki sürətli inkişafı şəraitində biznesin dövlətlə qarşılıqlı fəaliyyətini müzakirə edəcəklər. Bu zaman rəqəmsal valyutalar və blokçeynlə bağlı məsələlər xüsusilə aktual olacaq. Bundan əlavə, Forum rəhbərliyi iştirakçıların diqqətini iqlim və ekoloji məsələlərlə bağlı birgə fəaliyyətin vacibliyinə yönəltmək istəyir. Bu baxımdan, ABŞ prezidentinin iştirakı müzakirələri daha cəlbedici edə bilərdi.

Bu arada yanvarın 10-da Oval Ofisdə çıxış edən D.Tramp ABŞ-la Meksika sərhədində divarın inşası məsələsinə bir daha toxunub. O, hökumətin qismən bağlanması ilə bağlı narahatlıqların artıdığı bir vaxt qanunvericiləri divarın inşasını maliyyələşdirməyə çağırıb. Buna cavab olaraq, demokratlar prezidenti Amerika xalqını girov saxlamaqdan vaz keçməsinə və hökuməti açmasına tələb edib.

ABŞ hökumətinin qismən bağlanmasına səbəb olan mübahisələrin davam etdiyi bir vaxt D.Tramp Birləşmiş Ştatların cənub sərhədində təhlükəsizliyin artırılması olduğunu deyib. "Son iki ildə 100 min hücum, 30 min cinsi zorakılıq, 4 min qətl hadisələrində əli olanlar da daxil olmaqla, "İmmiqrasiya və Gömrük Mühafizə Oraqını" tərəfindən 266 min cinayətkar həbs edilib."

Prezident Tramp demokratları "sərhəddəki humanitar və milli təhlükəsizlik böhranı"nın həllinə mane olmaqda günahlandıraraq: "Federal hökumətin bağlanması yalnız bir səbəbi var, bu bir səbəb isə Demokratların təhlükəsizlik divarını maliyyələşdirmək istəməməsidir."

Demokratlar prezidentin dediklərinə dərhal qarşılıq verib. Senatda azlıqda olan Demokratların lideri Çak Şumer: "Biz hökuməti hissələrə qapılaraq idarə etmirik. Heç bir prezident əlini masaya çırparaq, öz istədiyini tələb edə, ya da milyonlarla amerikalıya zərər verərək, hökuməti bağlaya bilməz."

Donald Trampın divarın inşası üçün tələb etdiyi 5.7 milyard əvəzinə Demokratlar sərhədin qorunması xərcləri üçün 1.3 milyard təklif edib. "Demokratların təklif etdiyi divar beton-

dan deyil, dəmirdən olacaq" - deyərək, Tramp bildirib.

ABŞ Prezidentinin iqtisadiyyat məsələləri üzrə müşaviri Kevin Hassett isə bildirib ki, ABŞ federal idarələri çalışmağa başlamasa, ölkə iqtisadiyyatı həftəyə 1,2 milyard dollaradək itki ilə üzleşə bilər (Report). Nəticədə ölkədəki iqtisadi artım cəmi 0,05 faiz azalsa da, ÜDM-in vəd edilən 3 faizlik dayanıqlı artımı hədəfinə çatmaq üçün üçüncü çətinləşə bilər.

NBC News nəşrinin dünən yaydığı məlumata görə isə ABŞ prezidenti Meksika ilə sərhəddə divar qurmaq üçün pul tapıb. Bunun üçün vəsait ölkənin quru qoşunlarının mühəndis korpusunun fondu tərəfindən təklif edilib.

Təklif Pentaqon rəsmilərinin keçirdiyi brifinqdə səsləndirilib.

Adı çəkilən fondada hazırda istifadə edilməyən 13.9 milyard dolların olduğu deyilir. Həmin məbləğ ölkədə mülki müdafiə və bərpa işləri üçün nəzərdə tutulub.

□ DÜNYA, "Yeni Müsavat"

ABŞ-Avropa qarşıdurması artır-dünyanı nələr gözləyir?

Elxan Şahinoğlu: "ABŞ Avropadan uzaqlaşdı"

Əhəd Məmmədli: "Dünya iqtisadiyyatı hələlik ABŞ dollarından asılıdır"

Amerika ilə Avropanın ölkələri arasında yaranan soyuq münasibətlər davam etməkdədir. Ötən il İrana qarşı tətbiq edilən sanksiyalar ciddi fikir ayrılıqları yaradıb. Bəzi Avropa dövlətlərinin bu qərarı dəstəkləmələri mövcud situasiyanın yaranmasında başlıca səbəblərdən biri olub.

Xatırladaq ki, hazırkı durum 2003-cü ildə də yaranmışdı. Həmin vaxt Amerikanın İraqa hücumuna yalnız Böyük Britaniya dəstək vermişdi. Ekspertlər Amerika ilə Avropa arasındakı bu fikir ayrılığının getdikcə təhlükəli həddə çatıb biləcəyini qeyd edirlər. Bu durumun Amerikanın sanksiyalar tətbiq etdiyi Rusiya ilə İranın qarşısında yaşıl işıq yandırdığı bildirilir.

Qərb Universitetinin Təbiiq Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bunları dedi: "Fransa prezidenti Emmanuel Makron Amerika ilə münasibətlərdə soyuqluq yaşayır. Halbuki ondan əvvəlki prezident Nikola Sarkozi ABŞ-la çox sıx əlaqələr qurmuşdu. Makronun xoşuna gəlir ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp Avropa ilə hesablaşmır, Parisin, Berlinin rəyini nəzərə almadan İrana qarşı sanksiya tətbiq edir və s. Ona görə də Makron açıqlama verdi ki, Avropanın öz ordusu olmalıdır və bundan sonra Fransada "sarı jiletli" hərəkatı peyda oldu. Tramp Fransadakı qarşıqlıqdan açıq-aşkar həzz alır. Çünki Amerikaya qarşı çıxmaq istəyən Fransa prezidenti cəzalan-

dırıldı. Makron artıq böyük hədəflərdən və Avropa ordusundan danışı bilmir, başı daxili problemlərə qarışdı. Vaşinqton qərar verəndə başqa dövlətlərlə hesablaşmır. Çünki ABŞ özünü dünyanın supergücü sayır. Bu tək ABŞ-a aid deyil. Rusiya ABŞ-dan bütün mənalarda xeyli zəifdir. Ancaq Kreml də qərar verəndə heç bir dövlətlə, hətta müttəfiqləri ilə hesablaşmır. Trampın prezidentliyi dövründə ABŞ Avropadan uzaqlaşdı. Ağ Ev Avropaya öz şərtlərini dikte etməyə çalışır. Bu isə Avropanın aparıcı dövlətlərinin xoşuna gəlmir. Ancaq ABŞ-in Avropada müttəfiqləri də var ki, həmin dövlətlər Brüsseldən çox Vaşinqtonla hesablaşırlar. Donald Tramp faktiki xarici siyasətdə hamıya yumşaq güc nümayişini həyata keçirir. Tramp administrasiyası üçün dost və müttəfiq dövlət anlayışı yoxdur. Məsələn, Kanada illər uzununu ABŞ-la sıx münasibətlərdə olub. Ancaq Tramp Kanadaya da öz iqtisadi şərtlərini dikte edir. Bu Kanada hökumətinin xoşuna gəlmir. Və ya ABŞ-ın Avropada əsas müttəfiqlərindən biri Almaniya belə Trampın siyasətindən narazıdır. Rusiya bu durumdan öz məqsədləri üçün istifadə et-

məyə çalışır. Ancaq bu alınır. Məsələn, Rusiya çox istəyərdi ki, Avropa ABŞ-ın əvəzinə Rusiya ilə strateji tərəfdaşlığa üstünlük versin. Ancaq bu elə Kremlin siyasəti ucubundan alınmayacaq. Çünki, Rusiya Kırım ilhaq edib, Donbas separatçılarında dəstək verir, daha əvvəl isə Gürcüstanla müharibə edib. Yeni Avropanın ABŞ-la hazırkı münasibətlərində soyuqluq olsa da, köhnə qitə Amerikanı Rusiya ilə əvəz etmək istəməz. Çünki, Rusiyanın siyasəti Amerikanın siyasətindən dəfələrlə təhlükəlidir. Ona görə də Avropa ABŞ-la münasibətlərindəki soyuqluğa rəğmən Rusiya ilə birləşib Vaşinqtonun qarşısını almayacaq".

Politoloq Əhəd Məmmədlinin qənaətinə görə, Trampın ABŞ prezidenti seçilməsi dünyanın siyasi gündəmini dəyişib: "Ərdöğən, Tramp, Putin müasir siyasətin yeni trendləridir. Dünya siyasətinin gələcəyi bu siyasətçilərdən asılı olacaq. Qərbdə sağ-mühafizəkar küleyi əsməkdir. Avropa ölkələrində millətçilər iqtidara gəlməkdədirlər. Nəinki Avropa, Braziliyadan tutmuş Yaponiyaya qədər sağlar hakimiyyətə gəlirlər. Avropada sağlarla bərabər ultra-sağların da nüfuzu artır. Tramp sağ lider olsa da, birləşdiriciden daha çox dağıdıcı imicə malikdir. "Sarı jiletli" hərəkatında ABŞ iştirak edir və edəcək də. Bu da

normaldır. ABŞ-ın dünyanın supergücü olaraq hər yerdə iştirakı təbiidir. "Sarı jiletli" hərəkatı ABŞ-ın Fransaya Avropa ordusu qurmaq istəyinə cavabı da ola bilər. Müəyyən oldu ki, "sarı jiletli" hərəkatında iştirak edənlərin çoxu bütçə işçiləri deyil, işsiz tələbələrdir, bu da istər-istəməz şübhələrə yol açır. "sarı jiletli" benzin qiymətlərinin qalxmasına səbəb olaraq başladı. Amma həmin hərəkatın əksər iştirakçılarının heç avtomobili yoxdur. İndi özünüz bundan nəticə çıxardın. Fikrimcə "sarı jiletli"ə dur deyildən sonra bu hərəkat dayanacaq. Onsuzda bu hərəkat sən-giməyə başlayıb. ABŞ-ın sonlu-

ğu "sarı jiletli" hərəkatından asılı deyil. ABŞ istəyinə nail olacaq və heç bir Avropa ordusu qurulan deyil. Ən azı hələlik situasiyanı belə görürəm. Avropada müstəqil güclərə gəldikdə isə, onsuzda bu güclər yavaş-yavaş qurulur. Bir tərəfdən Böyük Britaniya əski iddialarını işə salır, o biri tərəfdə də Almaniya-Fransa birliyi görünür. Dünyada dənqələr yenidən qurulur. Dünyanın bu yeni dənqələrinin qurulmasında dirçələn qardaş Türkiyənin aparıcı rollarda olması həm türk, həm islam dünyası, həm də balaca Azərbaycan üçün həyati vacibdir. Avropanın Rusiya və İrlanda tarixi əlaqələri var. Bu əlaqələri də Trampa görə pozmaq istəmərlər. Lakin iş ondadır ki, Amerikanın iqtisadi basqısı nəticəsində Avropa şirkətləri İranı tərk edirlər. Rusiyanın da ekspansiya siyasəti davam edənə qədər köhnə qitə ABŞ-dan ehtiyac duyacaq. Sanksiyalar Amerika istəməyə qədər aradan qalxmıyacaq. Amerikaya qarşı heç bir Avropa-Rusiya-İrən ittifaqını gözləmirəm. ABŞ qurulandan Avropanın təhlükəsizliyinin təminatçısıdır. II dünya müharibəsində Avropanı alman millətçiliyi və rus kommunizminin istilasından qorudu. Amerika olmayandan sonra NATO-nun heç bir mənası qalmayacaq. Necə ki, SSRİ olmayandan sonra Varşava paktının mənası olmadı. Avropa İttifaqına gəldikdə isə, Fransanın başına hansı oyunlar açıldı, gördünüz. Qərbin daxilində belə qütblər savaşı başlayıb, amma hələ bu qədər tez ABŞ-ı sıradan çıxartmağa tələsməyək. Ən azı ona görə ki, dünya iqtisadiyyatı hələlik ABŞ dollarından asılıdır".

□ Cavansիր ABBASLI "Yeni Müsavat"

Ermenistanda hələ də baş sındırılır ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putin niyə Ermənistanın baş nazir əvəzi Nikol Paşinyanı Moskvada qəbul edəndən sonra eks-prezident Robert Köçeryana Yeni illə bağlı təbrik məktubu yollayıb. Özü də bu hadisə Rusiya prezidentinin Paşinyanı seçkidəki qələbəsi münasibətilə təbrik etməsinin fonunda baş verib.

Köçeryanı Putin üçün vazkeçilməz edən ilginç səbəblər

Ekspertlər Ermənistanın eks-prezidentini Kremlə bağlayan tellərdən danışdılar; "Köçeryanın dostu olan zehniyyət Azərbaycanla dostluqda səmimi ola bilməz..."

Xatırladaq ki, Putin Köçeryanı ötən ilin 31 avqustunda 64 yaşının tamam olması münasibətilə də şəxsən təbrik etmişdi. Üstəlik, o, 1 mart hadisələrinə görə ilk dəfə həbs olunandan və müvəqqəti azadlığa buraxıldıqdan sonra Putindən təbrik almışdı.

Putinin köməkçisi Dmitri Peskov aylar öncə bildirmişdi ki, R.Köçeryanla V.Putin arasında dostluq münasibətləri var. Amma Köçeryan tək cərməni xalqına qarşı cinayətlər törətməyib. Onun 80-ci illərin sonundan başlayaraq Qarabağda separatçılara başçılıq etməsi, azərbaycanlı əhaliyə qarşı sayızsız-hesabsız cinayətlər törətdiyi, Xocalı soyqırımını törədən qatillərdən biri olduğu məlumdur. Bəs, elə isə belə bir qatil niyə Azərbaycana xüsusi önəm verən Rusiya prezidenti üçün vazkeçilməz şəxsə çevrilib?

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat" bildirdi ki, məsələyə Putinin Köçeryanı vazkeçilməz hesab etməsi kontekstindən yanaşılması doğru olmalıdır: "Putin Köçeryanı deyil, imperiyanın sadıq köpəyini, Kremlin əmrini gözüyümülu yerinə yetirən və bunun üçün insanlıq əleyhinə ən ağır cinayətləri törətməyə hazır olan, tarix və insanlıq qarşısında heç bir məsuliyyət hissi olmayan amansız bir cinayətkarı, tətiki-

ni müdafiə edir. Burada Ermənistan cəmiyyətinə və həmçinin Rusiyanın təsir dairəsində çıxmağa çalışanlara, yaxud Rusiyanın təsir dairəsində olduqları üçün təzyiqa məruz qalanlara ünvanlanmış bir ismarış da var. Bu, o deməkdir ki, Rusiya onun iradəsindən kənarında baş verən heç bir dəyişikliyi qəbul etmir və onun iradəsinə tabe olanları sona qədər dəstəkləyir. Daha qlobal miqyasda Kremlin Bəşər Əsədi himayə etməsinin səbəbi də budur. Qeyd edim ki, Rusiyanın ünvanına səsləndirilən çoxsaylı ittihamlardan biri də bu ölkənin tarix boyu öz müttəfiqlərini yarı yolda qoyması ilə bağlıdır. Putin də bu amili nəzərə alır. Böyük siyasətdə bu, çox önəmli məsələdir. Əgər dünya gücünə sənə deməli özünü sonunaqədər güclü kimi aparmalı, bütün ağır itkilərə rəğmən, sənə xidmət edənləri yarı yolda buraxmamalısan".

O ki qaldı Köçeryanın müdafiəsi ilə bizim düşmənimizin himayəsi məsələsinin eyniləş-

dirilməsinə, E.Mirzəbəyli qeyd etdi ki, Rusiya özünün maraqlarını və bu maraqlara xidmət edənləri müdafiə edir: "Bu maraqlar isə Azərbaycan torpaqlarının işğal prosesinde bizim maraqlarımızla düşmən mövqedə olub. Bu gün bu yanaşma dəyişib, yaxud dəyişəcək, bunu zaman göstərir".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Putin dostundan vaz keçmək istəmir və dostunun nələ etdiyi ona maraqlı deyil: "Nikol Paşinyan inqilab yolu ilə hakimiyyətə gəldi. Moskvanın inqilablardan xoşu gəlmir. Kremlin bölgədə (Gürcüstan, Ukrayna) baş verən bütün rəngli inqilablara münasibəti mənfidir. Ona görə də Kreml elə ilk gündən Paşinyana şübhə ilə yanaşdı. Doğrudur, Paşinyan il ərzində bir neçə dəfə Rusiyaya səfər etdi və Putinlə görüşdü, ancaq bu iki siyasətçi arasında münasibətlərin yaxşı olması anlamına gəlmirdi".

Politoloq qeyd etdi ki, Paşinyan "Qarabağ klanı"nın 20 illik hakimiyyətinə son qoydu: "Dekabrda Ermənistanda parlament seçkisinin nəticələrinə görə, "Qarabağ klanı" hətta parlamentdən kənar qaldı. Bu faktor da Kremlin xoşuna gələ bilməzdi. Üstəlik, Ermənistanın eks-prezident Rober Köçeryan həbsxanadadır və məhkəməsi olacaq. Bu da Kremlin narahat edən başqa faktordur. Çünki Köçeryan Putinin ən yaxın dostlarından biridir. Putin düşünürdü ki, Paşinyan Köçeryanı həbsdən azad edə bilər. Ancaq Paşinyan belə bir addım atmadı. Bu, Putinin Paşinyana münasibətini daha da soyutdu. Belə bir təsəvvür yarandı ki, Paşinyan Putini saymır. Putin isə onunla hesablaşmayanda qəzəbli olur".

E.Şahinoğlu qeyd etdi ki, Paşinyan Köçeryan məsələsində geri addım atmağı düşünür: "Çünki Paşinyan hesab edir ki, Köçeryan azadlıqda olsa, Ermənistan hakimiyyətinə qarşı qiyam qaldıra bilər. Yeni

Paşinyan Putinə görə Köçeryanı həbsdən azad etməyi düşünür. Köçeryan keçmiş prezident Serj Sərkisyanın güclü fiqurudur. Köçeryanın həm Dağlıq Qarabağda, həm də Ermənistan ordusunda tərəfdarları var. Ona görə də Köçeryanı həbsdə saxlamaq Paşinyan üçün daha məqbuldur. Azadlıqda olan Köçeryan Ermənistanı qarşıda bilər. Bəs belə olan halda Putin niyə Köçeryanı həbsdən azad etməyi düşünür? Ən vacib suallardan biri budur. Çünki mahiyyətə həm Köçeryan, həm də Putin eyni düşüncəli insanlardır. Köçeryan separatçıdır, Azərbaycan torpaqlarının işğalında və Xocalı soyqırımının planlaşdırılmasında birbaşa iştirak edib. Putinin isə separatçılara simpatiyası var".

Ekspert Rusiyanın 2008-ci ildə Gürcüstan qarşı müharibəyə başlamasının əsas təşəbbüskarının Putin olduğunu xatırladı: "Müharibənin nəticəsi olaraq Rusiya Abxaziya və Cənubi Osetiya separatçılarının "müstəillikləri-

ni" tanıdı. Putin daha sonra Krımi ilhaq etdi, Donbas separatçılarna dəstək verdi. Ona görə də Putinin Köçeryanla dostluğu anlaşılmalıdır. İkisi də eyni yolun yolçusudur. Putin-Köçeryan dostluğu bir çox mətləblərdən xəbər verir: birincisi, Putin Köçeryanla dostluq edərkən faktiki Köçeryanın və "Qarabağ klanı"nın Azərbaycan torpaqlarının işğal siyasətinə dəstək verir. İkincisi, Putinin Paşinyanla münasibətləri soyuq olsa da, Rusiya prezidenti Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın xeyrinə həllinə "yaşıl işıq" yandırmayacaq. Çünki Putinin Ermənistandakı dostları işğalın davamını istəyirlər. Putin düşünür ki, bir gün Ermənistandakı dostları yenidən hakimiyyətə gələcəklər. Üçüncüsü, Köçeryanın dostu olan zehniyyət Azərbaycanla dostluqda səmimi ola bilməz. İşğalçı və azərbaycanlıların soyqırımını törədən erməninin dostu eyni zamanda Azərbaycanın dostu ola bilməz".

□ **E.PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

Paşinyandan güzəşt gözləməyə dəyərməmi?

Politoloq: "İrəvan bilməlidir ki, Qarabağ klanının yolunu təkrarlarsa, Qarabağ məsələsi danışıqlardan hərbi variantla keçə bilər..."

Nikol Paşinyan hakimiyyətə gələndən Azərbaycanda bir çox insanlarda belə gözləntilər var ki, bu adam Qarabağ klanından deyil, Qarabağ müharibəsində iştirak etməyib, hakimiyyətə gələndə ölkəsinə demokratiya gətirəcəyini vəd edib, bu və digər məqamlar onun Qarabağ məsələsində güzəştlərə gedəcəyini şübhələndirir.

May ayında Paşinyanın iqtidara gəlişinin bir il tamamlanaq. Hələ ki onun davranışlarında güzəştə hazır olduğunu göstərən hansısa dəyişikliklər müşahidə olunmur. Belə bir vəziyyətdə Nikol Paşinyandan güzəştli mövqə gözləməyə əsaslar var, yoxsa ondan güzəştli mövqə gözləmək sadələvhlükdür?

Politoloq Mehəmməd Əsədullazadə "Yeni Müsavat" bildirdi ki, Ermənistanda baş verən ötən ilki "məxməri inqilab"dan sonra Qarabağ münaqişəsinin həllində müəyyən qədər pozitiv məqamlar gözlənilirdi: "Həqiqətən Nikol Paşinyanın sələflərindən fərqli olaraq

müəyyən qədər münaqişənin həllində real irəliləyişlərə imza atacağı gözləntiləri var idi. Düzdür, ilk aylarda Paşinyan sərt ritorika nümayiş etdirdi, hətta danışıqlarda Dağlıq Qarabağı tərəf kimi göstərdi. Amma, payızdan başlayaraq Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirlərinin BMT Baş Assambleyasında görüşündən sonra İrəvanın mövqeyində bir qədər dəyişikliklər meydana gəldi. Bu dəyişikliklər əsasən sərt ritorikadan imtina edilməsi, Bakı ilə birbaşa əlaqə qurmaq cəhdləri oldu. Ötən il Azərbaycan prezidenti ilə Ermənistan baş nazirinin məlum Düşənbə görüşündən sonra, həmçinin Milanda

Politoloq hesab edir ki, Nikol Paşinyan Qərbin regionda geosiyasi siyasətini həyata keçirmək üçün görüldür: "Həqiqətən Ermənistanın inkişafı naminə, inqilabın müsbət nəticəsi olaraq Paşinyan ərazilərin boşaldılmasında

maraqlı ola bilər. O, deputatlıq və siyasi fəaliyyətində bu tezisi daima qeyd edib. Amma regionda şərtlər, ölkə daxilində Qarabağ klanının mövcudluğu və Rusiyanın Ermənistanla təsirləri Nikol Paşinyanın ciddi güzəştlərə getməsinə əngəlləyir. Paşinyan qeyd etdiyim bu faktorlardan ehtiyatlanır. Belə vəziyyətdə isə onun öz hakimiyyətini qorumaq naminə Qarabağ danışıqlarında ciddi güzəştə gedəcəyi gözlənilir. Paşinyan onda ciddi güzəştlərə razılaşa bilər ki, regionda beynəlxalq oyunçular münaqişənin həllini konkret tələb etsinlər. Əgər, ABŞ və Avropa İttifaqı tezliklə bunu tələb etsə, Paşinyan bununla razılaşa bilər. Hələ ki, Azərbaycan ictimaiyyətinin Paşinyandan münaqişənin həllində real güzəştli mövqə nümayiş etdiriləcəyini gözləməsi

normal hal kimi qəbul edilərsə də hazırda bu gözlənti özü-özünü aldatmaq kimidir".

M.Əsədullazadə dedi ki, bu aydan Azərbaycanla Ermənistan arasında danışıqlar başlayacaq: "İrəvan mərhələli həll üzrə danışıqlardan imtina edərsə, onda münaqişənin həlli istiqamətində heç bir pozitiv addımlar gözləməyə dəyməyəcək. Bu zaman tam belli olacaq ki, danışıqların da mənası yoxdur. Odur ki, hələlik Azərbaycan konkret gözləntilərlə bu danışıqlara gedir.

Yanvarda keçirilməsi gözlənilən ilin ilk danışıqları yeni mərhələnin başlanğıcıdır və legitimlik qazanmış Paşinyan iqtidarının sələflərindən fərqli olaraq birgə hazırlanmış, razılaşdırılmış sənədlər üzrə danışıqlar prosesi başlayacaq. Paşinyan siyasi fəaliyyətində daima Ermənistanın uğursuzluğunu Qarabağ konfliktində görüb. İndi tarixi şə-

rait imkan verib ki, Paşinyan iqtidardadır və ölkəsinin inkişafı üçün münaqişəni ədalətli həllinə nail olunsun. O da mümkündür ki, Ermənistan tərəfi ola bilər kənar təsirlərə duruş gətirə bilməyib danışıqlar xatirinə danışıqlara getsin. Amma Azərbaycan əvvəlki illərdən fərqli olaraq buna getməyəcək. Ona görə də İrəvan bilməlidir ki, Qarabağ klanının uzun illər tutduğu yolu təkrarlamaq istəyəcəklərsə, Qarabağ məsələsi danışıqlardan hərbi variantla keçə bilər. Bu da Paşinyan üçün arzuolunmaz bir haldır. Bir məsələni qeyd edim ki, digər qüvvələr bu danışıqlarda mümkün razılaşmaları poza bilər. Xüsusi ilə Rusiyanın mövqeyi maraqlıdır. Hazırda münaqişə ətrafında çox həssas məqam yaranıb. Rusiyanın reaksiyası, sabotajı mümkündür. Bu, Ermənistan daxilində ola bilər".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Nikol Paşinyan

Rüşvətxorlar soyulacaq

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Zahid mənəm, abid mənəm, asi mənəm, fəsiq mənəm, Mömin mənəm, kafir mənəm, mən külli-insan olmuşam"

(Nəsimi)

Deyir Xarici Dillər Universitetimizi bitirənlərin bir çoxu xarici dil bilməmiş, sonradan dil öyrənmə kurslarına yazılmış. Guya hansı universitetimizdə adına uyğun təhsil öyrədilir? Dil öyrənmək o qədər vacib deyildir, əsas odur hökumətlə dil tapasan. Məsələn, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının keçmiş sədri, hazırda adı cürbəcür maliyyə fırıldaqçılarında hallanan Rüfət Aslanlının tərcümeyi-halına baxsan, görəcəksən yazılıb: "Filan ildə Narxozu qırmızı diplomla - fərqlənmə ilə bitirmişdir". O cümlədən, şübhə etmirəm ki, Beynəlxalq Bankın eks müdiri Cahangir müəllim oxuyarkən əlaçığı şagird, tələbə olubdur. Ancaq nəticə nədir? Axırda bu əlaçılar dövlət büdcəsinin, xalqın əmlak və pulunun üstünə əlaçılıqla daraşılırlar.

Hərçənd, insaf naminə qeyd etməliyik ki, korrupsiyalar arasında oxumayan tələbələr daha çoxdur. O məşhur aforizmdə deyilən kimi: "Üç alan tələbə yoldaşlarınıza hörmətlə yanaşın, gələcəkdə onlar sizə rəhbərlik edəcəklər". Adam həyatda elə şeylər görür ki, bəzən evdə uşağın gündəliyini alıb orda "5" qiyməti görəndə kədərlənirsən, fikirləşirsən bunun axırı Azərbaycanda necə olacaqdır, nə cür çörək tapacaqdır. Bəlkə uşaq "2" əlsə, sirtiq, həyasız, tərbiyəsiz, savadsız yetişsə daha məsləhətlidir.

Ancaq ölkəmizdə korrupsiya ilə mübarizə tədbirləri də bir an səngimir, hər gün yeni-yeni rüşvətxorların tutulmasını izləyirik. Məsələn, srağagün gömrük işçilərini tutmuşdular, bunlar poçtla ölkəyə qanunsuz telefon gətirənləri, ya da məktuba marka yapışdırmaqları - dəqiq yadımda qalmayıb - himayə edirmiş. Dünən isə Cəlilabad Məşğulluq İdarəsinin müdirini damladılar. Sən demə, camaatdan rüşvət alıb guya işə düzəldirmiş. Başa düşürəm, ölkəmizdə hər il milyonlarla yeni iş yeri açılır, bəs bu camaat məşğulluğun müdirinə niyə rüşvət verib iş tapmaq istəyir? Əlbəttə, ölkəmizin uğurlarına kölgə salmaq istəyən qara qüvvələrin izi olmamış deyildir. Rayonun sərhəddə yerləşdiyini nəzərə alsaq, hətta lap dəqiqi xaricdən maliyyələşən qara qüvvələrdir. Sözləşməsi, bu yaxında iki-üç keçmiş MTN zabitini də xaricə casusluq, dövlət sirrimizi satmaqda suçlayıb, tutmuşdular, bunlar da bizi istəməyənlərin çoxluğunu göstərir. Həmin vaxt bir nəfərlə söhbət edirdim, dedi ki, bizim hansı dövlət sirlərimiz var. Dedim, bax, sən bilirsənmi Xaləddin müəllim Binəqədiddə raykomun katibi işləyəndə nə qədər yığıb aradan çıxdı? Dedi, yox, bilmirəm. Dedim, budur dövlət sirri. Elə bu anda qabağımızdan 67 nömrəli avtobus keçirdi, dedim bəs bunun yiyəsini necə, tanıyırsanmı? Məlum oldu tanıdır. Paytaxtda nə qədər yiyəsi naməlum villalar var, bir ara hökumət özü düşüb söküldü, lakin o dövlət sirri də çözülməmiş qaldı. Bilmədiyimiz şeylər çoxdur. Sokrat demişkən, bilmədiklərimizi ayağımızın altına yığsaq, burnumuz bulvarda Bayraq dirəyinin ucuna dəyər.

Korrupsioner yoldaşlarla mübarizənin yeni elan olunmuş Nəsimi ilində daha vüsət alacağını proqnoz edərdim. Hətta ola bilər onların dərisini soyaq. Az qala hamısı şeir də yazır, o baxımdan mümkündür biz korrupsionerlərin soyulması zamanı "Ağrımaz" rədifli yeni şeirlər eşidək. Həmin şeirlərə musiqi də yazmağa məmur tapılar. Elə türmədəki Quska müəllimə müraciət eləyə bilərik, yaxşı üsyankar mahnıları var idi, bir ara az qala "Bella çao" onun mahnılarının yanında yalan olmuşdu.

Amma və lakin mövzudan uzaqlaşmayaq. Vəzifəli şəxslərə qarşı şəffaflıq tədbirləri, gəlir deklarasiyalarının açılması sevindirici haldır. Bu dəqiqə gir sayta, hansı nazir kirayədə qalır, hansı deputat metroya minir - hamısını öyrənmə bilərsən. Tam aşkarlıqdır. (Bu da casusların işini çətinləşdirir, bilmirlər hansı məlumatı xaricə ötürsünlər).

Gələcəkdə Ermənistanın yeni parlamentinin ilk iclası olacaq. Gözlənilir ki, 9 dekabr seçkilərinin mütləq qalibi Nikol Paşinyan heç bir problem olmadan təzə baş nazir kimi təsdiqlənəcək və öz komandasını formalaşdıracaq. Daha doğrusu, təzə parlament indiki hökumətin tərkibini təsdiqləyəcək. Bununla da 8 may inqilabı rəsmən öz məntiqi sonluğuna çatacaq.

Lakin əsas əlbəttə ki, bu deyil. Qərbyönlü Nikol Paşinyanın narazı xalqa inqilab zamanı verdiyi çeşidli vədlərdir. Onların arasında əhəlinin sosial-iqtisadi vəziyyətini yaxşılaşdırmaq, ölkədən kütləvi köçü azaltmaq və Ermənistanı böyük sərmayələri cəlb etmək öndə gəlir. Paşinyan həmçinin ölkədə korrupsiyanın kökünü kəsib çoxlu iş yerləri açacağı barədə vədlər verib.

Ancaq üstündən 8 aydan çox keçsə də, bu vədlərin heç biri ilə bağlı hansısa müsbət və inqilabi irəliləyiş baş verməyib, o ki ola inqilabi sıçrayış. Ermənistandan kütləvi emiqrasiya azalmayıb, hələ də normal iş tapa bilməyən iş qabiliyyətli gənc və orta yaşlı insanların ölkədən köçü davam edib. Böyük xarici investisiyaları isə hələ ki görünmür. Ölkə üstəlik, təzə ilə rekord göstəricidə xarici borcla girib - 7.5 milyard dollar. Paralel surətdə əsas enerji daşıyıcılarından olan təbii qaz bahalaşmış. Yanvarın 1-dən Rusiya Ermənistanı satdığı mavi yanacaq qiymətini hər kub metr üçün 150 dollardan 165-ə qaldırıb. Bu da o deməkdir ki, tezliklə bir sıra zəruri ərzaq məhsulları bahalaşacaq.

*****

Bu arada Ermənistan baş nazirinin səlahiyyətlərini icra edən Nikol Paşinyan Yeni il bayramı tətilindən sonra erməni sahibkarlarla görüşüb. Baş nazir əvvəzi onları ölkə iqtisadiyyatına daha fəal yatırım qoymağa çağırıb. Bu haqda Paşinyanın arvadının baş redaktoru olduğu "Aykakan Jamanax" qəzeti yazıb (virtualaz.org). Xəbər verilir ki, Nikol Paşinyan görüşdə sahibkarları yadaşdıqları ölkələrdən başqa biznesmenləri də Ermənistanı yatırım qoymağa üçün təşviq etməyə çağırıb.

"Paşinyan şikayətlənib ki, Ermənistanda baş vermiş siyasi dəyişikliklərlə baxmayaraq, ölkənin iqtisadi həyatında fəallıq çox aşağıdır, hərçənd gözləntilər çox idi". Bunun da qəzet yazıb.

9 ay öncəki "məxməri inqilab"ın əsas acı nəticəsi də əslində budur - nəticəsizlik, vəd edilən iqtisadi sıçrayışın əvəzinə, cəmiyyətdə oturmaqda olan dərin məyusluq, daha da ağırlaşan iqtisadi staqnasiya. Zəhmət, ayrı sonuc gözlənilməyirdi də. Çünki bütün nüfuzlu beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarına əsasən, Ermənistanda investisiyaların yatırılması üçün ən başlıca əngəl-

vaxt qovuşa bilməyəcək. Bu mənada 2019 Ermənistanı keçən illə müqayisədə daha çox sosial-iqtisadi tələtümmlər vəd edir, nəinki rifah.

mindən qurtulması, Azərbaycan və Türkiyə ilə sərhədlərin və strateji əhəmiyyətli kommunikasiya xətlərinin açılması, əsas nəqliyyat arteriyaların-

Erməni inqilabının əsas nəticəsi - məyusluq, dilənçi həyat və...

İşğalçı ölkə vəd olunan iqtisadi sıçrayış əvəzinə, dərin staqnasiyaya mərhələsinə girib; Paşinyandan acı etiraflar; erməni baş nazir əvvəzinin "iqtisadi inqilab ili" elan etdiyi 2019 daha çox sosial-iqtisadi tələtümmlər vəd edir, nəinki rifah...

*****

lərdən biri Azərbaycanla olan həll edilməmiş Dağlıq Qarabağ münafişəsi və Türkiyə ilə sərhədlərin bağlı qalmasıdır. Bu əngəllər aradan qalxmadan istənilən "məxməri inqilab" Ermənistanı xarici investisiyalar üçün cəlbədicə ölkəyə çevirə bilməyəcək. Və belə görünür ki, Paşinyanın məyusluğu da getdikcə artacaq.

Qeyd edək ki, Nikol 2019-cu ili "iqtisadi inqilab ili" elan edib. Lakin arzu başqa, reallıq - tam başqa. Əfsus ki, Ermənistanın yeni rəhbərliyi də sələfləri kimi arzuları gerçəklik kimi qələmə verməyə meyillidir. Ancaq bir azdan o da sərt reallıqla üz bəsurət qalacaq. Anlayacağı ki, iki əsas qonşu dövlət - Azərbaycan və Türkiyə ilə sərhədlər bağlı qaldıqca erməni xalqı rifaha və inkişafa heç

Blokada rejimində olan düşmən ölkənin durumunu bir qədər də qəlizləşdirəcək, onun yeni hökumətinin mənəvi imkanlarını xeyli daraldacaq daha iki faktor var. Məsələ ondadır ki, bu il Ermənistanın iki mühüm müttəfiqi - Rusiya və İrana qarşı ABŞ-in qat-qat sərt sanksiya siyasəti yürüdəcəyi gözlənilir. Bu sanksiyalar isə işğalçı ölkənin onsuz da pis olan sosial-iqtisadi və investisiya göstəriciləri üçün yaxşı heç nə vəd eləmir. Üstəlik, qərbyönlü Paşinyan hökuməti proseslərin gedişində seçim etmək zorunda qoyula bilər. Bu isə artıq həm də təhlükəsizlik məsələsi deməkdir.

Açar problem isə artıq qeyd olunduğu kimi, Dağlıq Qarabağ məsələsidir. Nədən ki, Ermənistanın blokada rejim-

nin işə düşməsi, ən əsası, bölgədə müharibə ehtimalının sıfırlanması bilavasitə Qarabağ məsələsinin həllinə və ya bu məsələdə mühüm irəliləyişə bağlıdır. Yalnız o halda Ermənistanı böyük həcmdə xarici sərmayələr gələ bilər.

Əks halda, Paşinyanın gileyləndiyi kimi, heç erməni iş adamları da Ermənistanı maraqlandırməyəcək. Çünki nə qədər gözəl qanunlar qəbul olunsada, - yəqin ki, bir azdan Ermənistanın yeni parlamenti buna girişəcək, - biznes üçün əsas təhlükəsizlik zəmanəti və sərmayələrin perspektivdir. Biznesin milli, siyasi rəngi olmur. Olsaydı, Qərbdəki zəngin erməni iş adamları heç nəyə baxmadan Ermənistanı böyük paralar yatırardılar...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Qarabağın erməni separatçılarının Amerika peykində "Artsax TV" layihəsinin peyk yayımına başlamasına sət reaksiyalar verilir.

Azərbaycan ictimaiyyəti bu məsələni beynəlxalq hüquq pozuntusu sayır, rəsmi Bakını dərhal hərəkətə keçməyə çağırır və ABŞ-in təcili münasibət bildirməsini tələb edir.

Hətta deputat Aqil Abbas qəzetimizə açıqlamasında bildirmişdi ki, ATƏT-in amerikalı həmsədrini qovmaq, Bakıya buraxmamaq lazımdır:

"Ona demək lazımdır ki, get Qarabağın erməni separatçılarının Amerika peykində "Artsax TV" layihəsinin peyk yayımını dayandır, sonra gələrsən".

Bu məsələyə kəskin mövqe bildiren Xocalının millət vəkili Elman Məmmədov "Yeni Müsavat"a isə dedi ki, bu illər ərzində Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq, hüquq pozuntusuna yol vermək Qərb dövlətlərinin bir şəkəri olub.

Deputatın sözlərinə görə, ABŞ ATƏT-in həmsədr dövlətlərdən biridir, dünyaya insan hüquq və azadlıqlarından, demokratiyadan dərs keçmək iddiasındadır: "Ancaq bu günlərdə tanınmayan, qondarma, separatçı erməni rejimin rəhbərini qəbul elədilər. Bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə,

Erməni televiziyasına peykində

yer verən ABŞ-la necə davranacaq...

Deputat Elman Məmmədov: "Azərbaycan dünyadakı gücünü, nüfuzunu artırmalıdır"

ATƏT-in vasitəçilik institutu-na hörmətsizlik deyilmi?

Amma ilk dəfə deyil ki, belə addım atırlar. 1992-ci ildə erməni terrorçuları Azərbaycana qarşı soyqırımı törətdilər. Əvəzində demokratiyadan dəm vuran ABŞ ermənilərin xətrinə 907-ci düzəliş etdi, yeni sanksiya tətbiq elədi. Eyni zamanda ABŞ Konqresi hələ də ermənilərə maliyyə yardımını ayırmaqdadır".

E.Məmmədov qeyd etdi ki, Azərbaycan həmişə bu hüquq pozuntularına etirazını bildirib, bəyanatlar, notalar verib: "Beynəlxalq qurumlar isə bu məqamda susurlar. BMT niyə Amerikaya irad tutmur ki, işğalçı qurumla əməkdaşlıq edirsən? Heç deməyəcək də. Odur ki, biz bu hərəkətlərə qarşı bir dövlət olaraq güclənməliyik, güclü orduya malik olmalıyıq. Bu gün dünyanı

beynəlxalq hüquq yox, zor, güc idarə edir.

Kimin gücü varsa, beynəlxalq hüquq onun tərəfindən çıxış edir. Bu baxımdan Azərbaycan dünyadakı gücünü, nüfuzunu artırmalıdır".

E.Məmmədov A.Abbasın ATƏT-in amerikalı həmsədrini ölkəyə buraxmamaq fikrinə belə münasibət sərgilədi: "Aqil qardaşım yaxşı deyib, əlinin içindən gəlib deyib. Yəqin ki, hamımız bu fikirdəyik.

Amma realıq, idarəetmə, dünyadakı şərait imkan vermir ki, o güclərlə bu leksiyonda danışa bilək. Mən də ATƏT-in bu mandatının onlardan alınması tərəfdarıyam. Amma biz deməklə deyil, daha yüksək tribunadan düşünənlər var".

Politoloq Ramiyə Məmmədova isə bildirdi ki, Türkiyənin keçmiş telejurnalisti

Şahin Kabançı və idman şərhçisi erməni əsilli Abram Kura bu mövzuda danışdı: "Bu televiziya bir sıra dövlətlərdə yayımlanacaq. Qarabağa bağlı beynəlxalq aləmdə mücadilə verdiyimiz bir zamanda "Artsax TV" xeyrimizə olmayan hadisədir. Çünki yayıma "Artsax" adı verilməsi bizə qarşı siyasətdir. Bu, həm də Qərbin onları dəstəkləməsinə göstərir.

Baxmayaraq ki, Qərb iqtisadiyyatımızdan faydalanır, birgə iqtisadi layihələrimiz var. Amma bu telekanalın Amerika peykində yayıma girməsi Azərbaycana zərbə kimi qiymətləndirilməlidir".

Xanım ekspert hesab edir ki, Amerika peykində separatçıların televiziyasının fəaliyyətə başlaması erməni diasporunun və onların himayəçilərinin necə işlədiyini ortaya qoyur: "Çox efsus ki,

Azərbaycan diasporunun yetərinə çalışmaması bu nəticələrə gətirib çıxarır. Bizim diasporların zəifliyindən irəli gələrək Amerika peykində erməni separatçıları yayıma çıxırlar. Məsələn, Türkiyədə azərbaycanlılar "Haber global" kimi televiziyası açıblar. Amma bir azərbaycanlı orda işə götürülmür. Diasporadakı fəaliyyətdən əlavə, azərbaycanlılar bir-birini dəstəkləmir".

R.Məmmədova bu vəziyyətdə ABŞ-ın Bakıdakı səfirini Xarici İşlər Nazirliyinə dəvət etmək lazım olduğunu düşünür:

"Bəyanat verilməlidir. Çünki bu, beynəlxalq hüquq pozuntusudur. Azərbaycan sakit durmadan Avropa Birliyindən, yüksək tribunalardan öz səsini eşitdirməlidir".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Amerikanın gücü şişirdilirmi - dünyada yeni müharibə anonsu

Politoloq: "Hazırkı proseslər fonunda dünyadakı bütün aparıcı dövlətlərin gücü zəifləyib"

ABŞ dünyanın supergücü kimi xarakterizə olunur. Bir çox politoloqlar bildirirlər ki, dünyada baş bütün siyasi-hərbi proseslərə bu və ya digər formada ABŞ-in təsiri var. Amerika haqqında bu təsvirlər doğrudurmu, yoxsa onun gücü şişirdilir?

Əslində, realıqdır ki, ABŞ-ın hərbi-sənayesi heç zaman boş dayanmır. İstehsal edilən silahlar isə ən müxtəlif cəbhələrə, müxtəlif formalarda çatdırılır.

Sanki bütün qitələrdə savaşa qoşulmuş qoyan Amerika bir növ tək güc olmağa çalışır. Əgər əvvəlki dövrlərdə açıq savaşlar müşahidə olunurdusa, hazırda Amerikanın siyasətində bir növ "soyuq müharibə" dövrünün gedişləri hiss olunur. Xüsusilə də Rusiya, İran və bəzən də Türkiyəyə qarşı atılan bu addımların arxasında müxtəlif səbəblər dayanır. Politoloqlara görə bu səbəblərdən biri də "supergüc" kimi qalmaqaldır.

ABŞ prezidenti Donald Tramp hakimiyyətə gəldikdən sonra siyasətşünaslar bildirirdilər ki, Amerikanın gücü əvvəlki səviyyədə qalmayacaq. Çünki siyasətdən

kənar olan Trampın gedişləri, ABŞ-ın ənənəvi diplomatiyasından bir qədər fərqli idi. Eyni zamanda Trampın çilgini açıqlamaları və davranışları da politoloqlarda fərqli fikirlər oyatmışdı. Sonradan isə göründü ki, Tramp heç də "dəli" deyil...

Ekspertlərə görə, nəticə olaraq Trampın hakimiyyəti dövründə də Amerikanın "supergüc" obrazı qalmaqda davam edir.

Son dövrlərdə isə Amerikanın Türkiyə, İran, Rusiyaya qarşı açdığı "soyuq müharibə" diqqətlərdən yayınmır. Məsələ burasındadır ki, dünyada Amerika bir supergüc dövlət kimi qəbul edilib. Onun iqtisadi, hərbi gücü, dünyaya təsir imkanları danılmazdır. Bəs, bütün bunların fonunda Amerika təzyiq və təsirlərini artırmaqla, müxtəlif ölkələrə sanksiyalar tətbiq etməklə

əslində nəyə nail olmağa çalışır?

Ekspertlərin fikrincə, ABŞ, birinci və ikinci dünya müharibələrində olduğu kimi indi də bütün savaşlardan faydalanır və "supergüc" statusunu qoruyur. Dünyada bütün neft transaksialarının dollar ilə həyata keçirilməsi Amerikanın mövqeyini daha da gücləndirir. Uzun müddətdir ki, dünyada "petrodollar" sisteminin ləğvi barədə xüsusilə də Çin və Rusiya ekspertləri tərəfindən ortaya fikir atılsa da, bu ideyalar hələ də gerçəkləşməyib.

Bildirilir ki, Vyetnam müharibəsindən sonra Amerika 3-4 ildən bir öz hərbi silah arsenalını təzələməyi qarşıya məqsəd qoyub və bunu da bacarıb. Bu silahları sata bilmir, Əfqanıstan, İraq və digər bu kimi münaqişənin getdiyi ölkələrə göndərir.

Məlum olduğu kimi "Soyuq müharibə" illərində "iki qütblü dünya" vardı. Bir tərəfdə Amerika, digər tərəfdə isə SSRİ dayanmışdı. SSRİ-nin parçalanması ilə Rusiya arendan "supergüc" kimi kənarlaşdı. O zamandan bu günə qədər dünyada tək güc

çevrilən ABŞ-ın iqtisadiyyatı da xeyli nəhəngdir...

"Yeni Müsavat"a danışan politoloq Mübariz Əhmədov bildirib ki, Amerika indi də dünyada supergüc olsa da, hazırda gücündə azalma var: "Məsələ burasındadır ki, bunun tək ABŞ-la əlaqəsi yoxdur. Yeni hazırkı proseslər fonunda dünyadakı bütün aparıcı dövlətlərin gücü zəifləyib. Güc mərkəzi olaraq, sözsüz ki, ABŞ birinci yerdə idi. İkinci yerdə isə Avropa İttifaqı gəlirdi. Bu siyahıda Çinin hələ ki, adı çəkilmir. Əvvəldən olan proqnozlara görə, Çinin Amerikaya güc baxımdan yaxınlaşması yalnız 20-25 il sonra mümkündür ola bilər. Hazırda vəziyyət belədir ki, Çin də irəliləməkdə davam edir. Lakin onun hər hansı bir formada ABŞ-a çatmasına çox var. Eləcə də son zamanlar Avropa İttifaqı da zəifləyib. Əgər Trampın dövründə ABŞ-ın gücü şərti olaraq 10 faiz zəifləyibse, Avropa İttifaqının güc mərkəzi kimi itkisi bundan iki dəfə çoxdur. Ona görə də Amerika yenə də güc olaraq birincidir. Bu, bütün dünyanı əhatə edən yeganə dövlətdir. Söhbət tək Amerikanın hərbi gücündən getmir. Görürük ki, dünya dövlətlərinin böyük əksəriyyəti ABŞ pulu olan dollara qarşı savaş açıblar. Bu savaş yolunda xeyli addımlar atılıb, planlar ortaya qoyulub. Lakin bütün bunlara baxmayaraq görürük ki, hələ də ciddi nəticələr

yoxdur. ABŞ-ın sadəcə olaraq müəyyən mənada gücünün zəifləməsindən danışmaq olar. Hesab edirəm ki, bu gücün zəifləməsi məsələsi də müvəqqəti haldır. Yeni Trampdan sonra Amerika xalqı elə bir lider seçə bilər ki, bugünkü nöqsanlar çox qısa müddət ərzində ABŞ-ın üstünlüyünə çevrilə bilər".

M.Əhmədovlu hesab edir ki, 3-cü Dünya müharibəsinin başlaması ilə bağlı deyilən söhbətlər realdır: "Hətta bu barədə Roma papasının da bəyanatı var. Roma papası deyir ki, əslində 3-cü Dünya müharibəsi başlayıb. Doğrudan da dünyanın güc dövlətlərinin bir-birinə qarşı mübarizəsi son dərəcə kritik vəziyyətdədir. Dünya iqtisadiyyatında olan itki, insan ölümlərinin artması, yeni xəstəliklərin yaranması əslində böyük bir müharibənin nişanələridir. Bu proses indi də davam etməkdədir. Dünya iqtisadi cəhətdən xeyli geriləyib, humanitar faciə qarşıdadır. Hesab edək ki, bu müharibə artıq gedir. Sadəcə olaraq düşünürəm ki, bizim müharibə ilə bağlı anlayışımız dəyişməlidir. Bizdə hər kəs düşünür ki, növbəti dünya müharibəsi də əvvəlki kimi olacaq. Əslində isə belə deyil və demək olar ki, müharibə başlayıb. Sadəcə olaraq bunun növbəti fazalar, aktivləşmələrdən, hərbi variantı keçməsindən danışmaq olar".

□ **Əli Rəis,**
"Yeni Müsavat"

Problemlə kreditlər məsələsi təkcə Azərbaycanda deyil, Türkiyədə də yaşanmaqdadır. Son statistikaya görə, qardaş ölkədə 2,5 milyon nəfər krediti qaytara bilmir.

Türkiyə mətbuatında yer alan xəbərlərə görə, Türkiyədə 65 milyon 483 min 891 kredit kartı var. Şəxsi kredit kartlarına görə 102,4 milyard lirə borc var. 2018-ci ilin noyabr ayında kredit kartı borcunu ödəyə bilməyənlərin sayı 2 milyon 485 min nəfərə çatıb. Adambaşına düşən kredit kartı borcu 4 min lirədir. Türkiyə bu problemdən çıxış yolunu borcların bir dam altında toplanmasında görür. Belə ki, Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan kredit kartı borcunu ödəyə bilməyənlərə Ziraat Bankı tərəfindən kredit ayrılacağını bildirib. Həmin şəxslərə 24 aylıq 1,10 faiz, 60 aylıq isə 1,20 faizlə kredit verilecək. Bu borc vətəndaşın aylıq gəlirlərinə uyğun zamana bölünərək, müəyyən qrafiklə ödənilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycanda da problemlə kreditlərin həcmi artmaqdadır, xüsusən də xarici valyutada olan kreditlər üzrə borc kritik həddə qalxıb. Bu problemin həlli üçün Azərbaycan Türkiyə modelindən istifadə edə biləmi?

Mövzunu "Yeni Müsavat" a şərh edən **sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı-alim Fikrət Yusifov** da təsdiqlədi ki, bu gün əhalinin böyük bir hissəsinin banklarda vaxtı keçmiş kredit borcları var: "Bu borcların əhəmiyyətli hissəsini isə xarici val-

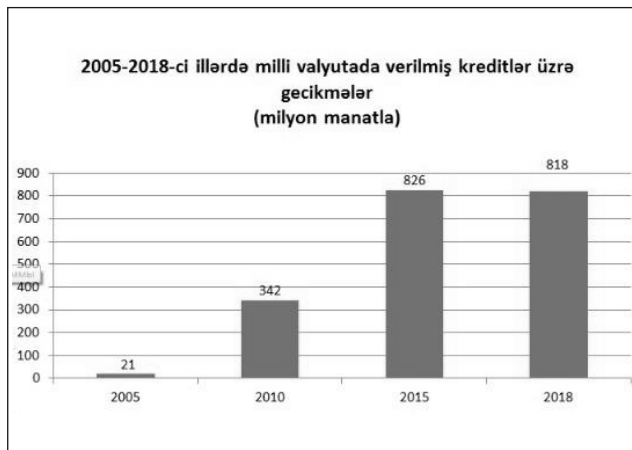
Problemlə kreditlərin bir dam altında toplanması təcrübəsi

Türkiyə nümunəsindən biz də faydalana bilərik; **Fikrət Yusifov**: "Vətəndaşlarımız artıq bir neçə ildir ki, səbirsizliklə hökumət tərəfindən belə bir addımın atılmasını arzu edirlər"

yutada götürülmüş kreditlər üzrə borclar təşkil edir. Manatla və xarici valyutada borcların son illərdə, xüsusilə də manatın iki kəskin devalvasiyasının baş verdiyi 2015-ci ildən sonra necə artdığına nəzər salsaq xarici valyutada götürülmüş kreditlərin ödənişi üzrə mənzərənin nə qədər fərqli və nə qədər acınacaqlı olduğu hər kəsə aydın olar.

nat azalıb. Ümumi ənənə manatla olan gecikən kreditlərin həcmnin getdikcə azaldığını göstərir".

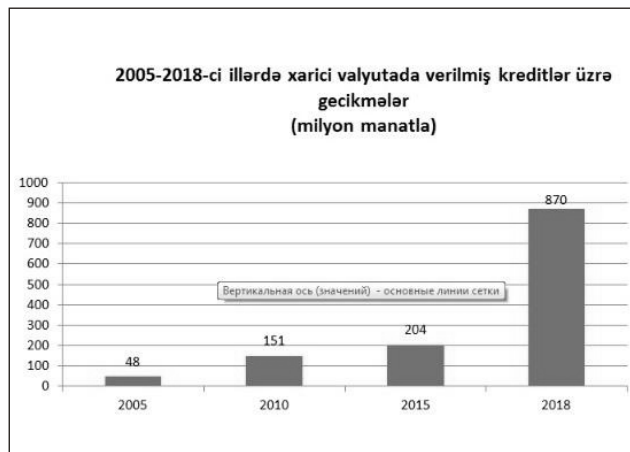
F.Yusifov manat kreditləri üzrə vəziyyət bütövlükdə yaxşı olsa da xarici valyutada olan kreditlər üzrə mənzərə tamamilə fərqli və olduqca acınacaqlıdır: "Ötən ilin son aylarında xarici valyutada olan kreditlər üzrə gecikmələrin həc-

Bu qrafikdə milli valyutada götürülmüş kreditlərin ötən ilin dekabr ayının əvvəlinə olan mənzərəsi verilib. Milli valyutada olan kreditlər üzrə gecikmələrin həcmi 2010-cu ilə müqayisədə 2018-ci ilin 11 ayında 2,4 dəfə artsa da 2015-ci ilə müqayisədə burada hətta azalma müşahidə edilir. Yeni 2015-ci ilə müqayisədə manatla olan gecikmiş kreditlərin həcmi 2018-ci ilin 11 ayı ərzində 8 milyon ma-

mində bəzi azalmalar müşahidə edilsə də bütövlükdə xarici kreditlər üzrə problemə çevrilmiş ödənişlərin həcmi olduqca böyükdür.

Manatla olan kreditlərdə problemlə ödənişlərin həcmi 2015-ci ilə müqayisədə 8 milyon manat azalsa da xarici valyutada olan kreditlər üzrə gecikmələrin həcmi 2015-ci ilə müqayisədə 666 milyon manat və ya

4,3 dəfə artıb. Bu mənzərə onu deməyə əsas verir ki, insanların manatla götürdükleri kreditləri ödəmək sahəsində elə də ciddi problemləri yoxdur. Lakin milli valyutanın 2015-ci ildəki iki kəskin devalvasiyası və bundan sonrakı dövrdə onun məzənnəsinin son olaraq 2,2 dəfə artaraq - 1 dollar üçün 0,78 qəpikdən 1,7 manata qədər ucuzlaşması, insanları xarici valyutada götürdükleri kreditlərin geri ödənilməsinə problemlərlə üz-üzə qoydu. Vətəndaşın yalnız manat gəlirləri ilə formalaşan və artmayan ailə büdcəsi onlara bu kreditləri qarşılımağa imkan vermədi".

Iqtisadçı-alim hesab edir ki, bu müddət ərzində vətəndaşlara qarşı qeyri-qanuni addımlar atan banklara da nəzarət gücləndirilməlidir: "2015-ci ildən etibarən bundan

məharətlə istifadə edən, özünə deməyə əsas verir ki, insanların manatla götürdükleri kreditləri ödəmək sahəsində elə də ciddi problemləri yoxdur. Lakin milli valyutanın 2015-ci ildəki iki kəskin devalvasiyası və bundan sonrakı dövrdə onun məzənnəsinin son olaraq 2,2 dəfə artaraq - 1 dollar üçün 0,78 qəpikdən 1,7 manata qədər ucuzlaşması, insanları xarici valyutada götürdükleri kreditlərin geri ödənilməsinə problemlərlə üz-üzə qoydu. Vətəndaşın yalnız manat gəlirləri ilə formalaşan və artmayan ailə büdcəsi onlara bu kreditləri qarşılımağa imkan vermədi".

4,3 dəfə artıb. Bu mənzərə onu deməyə əsas verir ki, insanların manatla götürdükleri kreditləri ödəmək sahəsində elə də ciddi problemləri yoxdur. Lakin milli valyutanın 2015-ci ildəki iki kəskin devalvasiyası və bundan sonrakı dövrdə onun məzənnəsinin son olaraq 2,2 dəfə artaraq - 1 dollar üçün 0,78 qəpikdən 1,7 manata qədər ucuzlaşması, insanları xarici valyutada götürdükleri kreditlərin geri ödənilməsinə problemlərlə üz-üzə qoydu. Vətəndaşın yalnız manat gəlirləri ilə formalaşan və artmayan ailə büdcəsi onlara bu kreditləri qarşılımağa imkan vermədi".

Iqtisadçı-alim hesab edir ki, bu müddət ərzində vətəndaşlara qarşı qeyri-qanuni addımlar atan banklara da nəzarət gücləndirilməlidir: "2015-ci ildən etibarən bundan

kreditləri geri almaqda davam edirlər. Və ən acınacaqlısı budur ki, bir çox banklar vətəndaşın ödədiyi məbləği kredit üzrə əsas borcun azalmasına deyil, faiz və cərimələrin ödənilməsinə aid edib, əsas borcu dəyişməyib. Bununla da vətəndaşın ödədiyi pullar bank üçün daimi gəlir mənbəyinə çevrilir".

Fikrət Yusifov Türkiyə modelinin Azərbaycanda tətbiqinin də uğurlu nəticələr və rəcəyini diqqətə çatdırdı: "Vətəndaşın çıxışın hansı yollar var? Bu yollar var və onlar bir o qədər də mürəkkəb deyil. Məsələn, bu günlərdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bəyanat verərək kredit kartları üzrə vətəndaşların müxtəlif banklara olan borclarının Ziraat bankı tərəfindən ödənilməsinə və bu borcların Ziraat bankında toplanmasına gediləcəyini bəyan etdi. Borclu vətəndaşlar bundan sonra bu borcları ailə büdcələrinin imkanlarına uyğun olaraq müəyyən ediləcək müddətdə xüsusi olaraq tərtib olunaçaq qrafiklə hissə-hissə Ziraat bankına ödəyəcəklər".

Hesab edirəm ki, buna bənzər bir addımı biz də ata bilirik. Manatın kəskin ucuzlaşmasına qədər xarici valyutada kredit götürməyi və bu gün həmin borcun mənəşində sıxılan vətəndaşlarımız artıq bir neçə ildir ki, səbirsizliklə hökumət tərəfindən belə bir addımın atılmasını arzu edirlər".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA,**
"Yeni Müsavat"

Hacı Qalib dəbdəbəli imarətinin gülləkeçirməz süşələrindən danışdı

Keçmiş deputat "...blef etmişəm" deyir; "...Desəm elə bir jiletim var ki, düyməni basan kimi səmayə qalxıb ətrafı izləmək olar.."

Sabiq deputat Hacı Qalib Salahzadə Bilgəhdəki dəbdəbəli imarətinin süşələrinin gülləkeçirməz olmasından danışdı. Hacı Qalibin imarətinə gülləkeçirməz süşə qoyduması xəbərini "Yeni Müsavat" a onunla mülk çəkişməsində olan Seymur Quliyev demişdi.

Bildirmişdi ki, bu məlumatı Qalib Salahzadə özü verib. Sabiq deputat Seymur Quliyevin qardaşı Ələkbər Quliyev istintaqi idarəsində üzvləşdirilməzdən əvvəl belə bir söhbət olub. Seymur Quliyevin dediyindən sitat: "Hacı Qalib istintaqda özünü elə aparır ki, guya günahsızdır. Qardaşım Ələkbər Quliyevlə üzvləşdiriləndə danışır ki, Bilgəhdəki 7 mərtəbəli imarətinə 3-4 milyon avroya güllə keçirməz pəncərə alıb. Almaniyadan mütəxəssislər dəvət edib və həmin pəncərələrin montaj işlərini görüblər. Bu adam kimdir ki, evinə gülləkeçirməz pəncərə qoydurur? Qardaşım da ona deyib ki, ondansa get, zəbt elədiyin kənd

yolunu aç, bizə vurduğun ziyanı ödə. Bizim əmlakımıza 2012-ci ilin martında audit şirkəti 2 milyon yarım manat ancaq tikili kompleksinə qiymət qoymuşdu. Orada bizim 20 sot torpağımızın üzərində 2 mülkdən başqa hovuz, su quyusu, çoxlu ağaclarımız, yarımdan tikillərimiz vardı".

Hacı Qalib olke.az-a açıqlamasında isə evinin süşələrinin zirehli olması haqda danışarkən "blef" etdiyini boy-nuna alıb: "Əslində mənim evim zirehli deyil. Sadəcə olaraq məclislərdən birində bir adamı yoxlamaq üçün evimin süşələrinin gülləkeçirməz olması barədə fikir söyləmişəm. Yeni bunu söyləməklə həmin

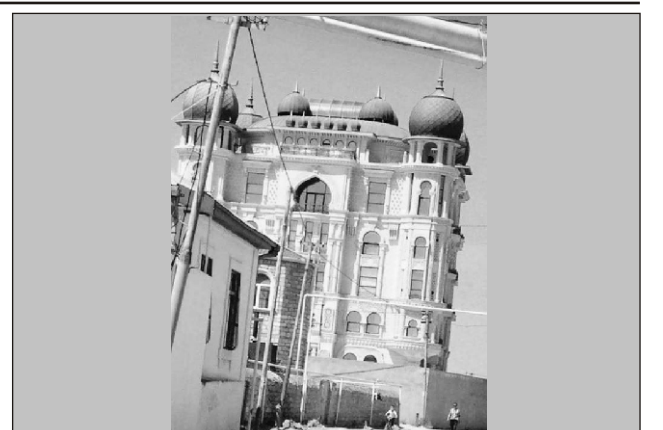

Qalib Salahzadə

adamin düzgünlüyünü yoxlamaq istəyirdim. Ona görə də belə bir blef etmişəm. Amma az keçmədən həmin adam bəzində təxminlərim özünü doğrultdu. Mənə deyirdilər ki, o adam yaxşı insan deyil, amma mən tərəddüd edirdim. Sonra əmin oldum ki, doğrudan da yaxşı adam deyilmiş".

Hacı Qalib deyib ki, evində heç bir zirehli materialdan istifadə olunmayıb: "Məgər mənim evim bankdır ki, süşələri gülləkeçirməz olsun? Bilirsiniz, mənim camaat arasında nüfuzum kifayət qədər yaxşı olduğu üçün insanlar mənə inanırlar. Əksəriyyət mənə hörmətdən inanır, amma onların arasında paxıllıq edənlər də var. İnanın ki, sabah desəm Hacı Qalibin elə bir jileti var ki, düyməni basan kimi səmayə qalxıb ətrafı izləmək olar, insanlar inanacaqlar. Amma Hacı Qalib hamı kimi sadə həyat tərzini sürür, evi, qapısı hər zaman dostlara açıqdır".

Hacı Qalibin sadə həyat tərzində təsəvvürləri də olduqca mübahisəlidir. Bilgəh qəsəbəsi istiqamətinə ətraf kəndlərdən tamaşa edəndə 2, maksimum 3 mərtəbəli evlərin arasında nəhəng bir tikili

diqqət çəkir. Bu tikili 7 mərtəbədən ibarətdir, Hindistan maharacalarının saraylarını xatırladır. Həmin imarətdə sadə həyat tərzini sürdüyünü deyən Qalib Salahzadə yaşayır. Evin ümumilikdə 9 mərtəbəli olduğu, 2 mərtəbəsinin yerin altında inşa edildiyi haqda da məlumatlar var. Hacı Qalib sadə həyat tərzini sürürsə, həmin imarətin ətrafındakı cəmi 2 otaqlı evlərdə yaşayanların sosial vəziyyəti haqda hansı ifadə seçilməlidir?

Qeyd edək ki, Baş Prokurorluq Hacı Qalib Salahzadənin qanunsuz olaraq bağladığı yolun açılması üçün 2018-ci il oktyabrın 15-də Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizova məktub ünvanlayıb. Məktubda Bilgəh qəsəbəsi, Aslan Salahzadə küçəsi döngə 21, ev 2, ev 1

ünvanlarına və dəniz çimərliyinə gedən yolun açılmasının təmin edilməsi tələbi qoyulub. Yolun açılması ilə bağlı işlərin icra müddəti 1 ay olsa da, yol bu gün də bağlıdır. Bilgəh qəsəbə sakinləri Seymur Quliyev, Nuri Əliyev və 35 vətəndaş yoldan istifadə edə bilmirlər. Hazırda fakt üzrə Cənab Məcəlləsinin 4 maddəsi ilə - 186-cı - əmlak qəsdən məhv etmə və ya zədələmə və 188-ci - torpaq üzərində mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququnu pozma, 259-cu - qanunsuz ağac kəsmə və 320-ci - rəsmi sənədləri, dövlət təltiflərini, möhürləri, ştampları, blankları saxtalaşdırma, qanunsuz hazırlama, satma və ya saxta sənədlərdən istifadə etmə maddələri ilə də araşdırma davam edir.

□ **E.HÜSEYNOV,**
"Yeni Müsavat"

İlin dəyişməsi ilə ATƏT-in icraçı sədri də dəyişmiş oldu. Bu dəfə sədrlik Avropa Birliyinin üzvü olan Slovakiyaya keçib. Slovakiya ATƏT-in Minsk Qrupunun üzvü deyil. Hər-gah, Minsk Qrupunun üzv ölkələri də təşkilata sədrlik edən dövrlərdə Dağlıq Qarabağ konfliktinin həllində ciddi irəliləyiş qeyd alınmayıb.

Bununla belə, bir sıra analitiklər işğalçı Ermənistan, bütövlükdə bölgədə gedən yeni prosesləri nəzərə alıb, 2019-cu ilin kifayət qədər maraqlı və fürsətlər ili ola biləcəyini istisna eləməzlər. Bu isə o deməkdir ki, ATƏT sədri səviyyəsində də hansısa sülh təşəbbüsləri mümkündür.

"ATƏT Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli əsnasında yaranan müsbət məqamların yaratdığı imkanlardan yararlanacaq". Bunu ATƏT Daimi Şurasının Vyanadakı iclası zamanı **ATƏT-in fəaliyyətdə olan yeni sədri, Slovakiyanın xarici işlər naziri Miroslav Lay-**

çak 2019-cu ildə sədrliyi qəbul edən ölkəsinin prioritetlərini açıqlayarkən bildirib.

XİN rəhbəri başlıca olaraq münaqişələrin qarşısını almaq, həll olunmamış konfliktləri həll etmək və bunun üçün vasitəçilik etmək, münaqişələrdən zərər çəkənlərə yardım göstərmək yönündə fəaliyyət göstərəcəklərini qeyd edib. "Dnestryanı, Dağlıq Qarabağ münaqişələrinin həlli əsnasında yaranan müsbət məqamların yaratdığı imkanlardan yararlanmaq, Erqnetidə Hadisələrin Qarşısını Alınması və Onlara Reaksiya Məxanizmi üzrə müşavirələri bə-

Cocuq Mərcanlıya köçürülmə prosesi başa çatır

"Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində ikinci mərhələdə tikilən evlərə artıq 90-dən çox ailə köçürülmüşdür". Bunu Cəbrayıl rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənov deyib (Trend). K.Həsənov bildirib ki, köçürülmə prosesi davam edir və yaxın vaxtlarda bu proses başa çatdırılacaq.

İcra başçısı vurğulayıb ki, kənddə bütün sosial obyektlər, o cümlədən poçt, səhiyyə, təhsil müəssisələri tam gücü ilə əhaliyə xidmət göstərir. K.Həsənov onu da qeyd edib ki, İqtisadiyyat Nazirliyinin və Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin birgə həyata keçirdiyi layihələr çərçivəsində kənddə istixana və arıçılıq təsərrüfatları yaradılıb. Onun sözlərinə görə, Cocuq Mərcanlıda suvenir müəssisəsi tikilib və mart ayında istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, ötən ilin dekabr ayında Cocuq Mərcanlıda istirahət parkı da əhalinin istifadəsinə verilib. Prezident İlham Əliyevin 2017-ci il 15 iyun tarixli sərəncamına əsasən, Cocuq Mərcanlıda aparılan tikinti-bərpa işlərinin birinci mərhələsində yeni salınan qəsəbədə 50 fərdi yaşayış evi, 96 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbi, məscid, elektrik yarımstansiyası, hidrometeoroloji stansiya inşa edilib, qaz, elektrik, içməli su xətləri, ümumi uzunluğu 9 kilometr olan avtomobil yolu çəkilib. İkinci mərhələdə isə Cocuq Mərcanlıda 100 ev və digər sosial obyektlər tikilib.

Qarabağ danışıqlarına

təkan verə biləcək tək ölkə

Rusiyanın əlində unikal rıçaqlar olsa da, ağır şərti var; 2019 fürsətlər ili olacaqmı? **Rusiyalı politoloq: "İşğal edilmiş rayonların mərhələli şəkildə qaytarılması üçün bütün şərtlər mövcuddur..."**

pa etmək üzərində çalışacağıq", - deyə slovakıyalı nazir vurğulayıb.

*****

Əlbəttə ki, Qarabağ danışıqlarında əsas Minsk Qrupunun həmsədr dövlətləridir. Söhbət öncəliklə də Rusiya və ABŞ-dən gedir. Onlar üçün də hələ ki başqa mövzular prioritet təşkil edir. Üstəlik, bu il Rusiya və Birləşmiş Ştatlar arasında münasibətlərin daha da kəskinləşəcəyi gözlənilir. Bu mənada bəzi analitiklər Moskva və Vaşinqtonun Dağlıq Qarabağ məsələsində hansısa ortaqlıq mövqəyə sərgiləyəcəyinə skeptik yanaşırlar. Lakin əks fikirdə olanlar da var.

"Dağlıq Qarabağ məsələsinin həlli ilə bağlı yeni danışıqlar prosesi yetişməkdədir". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu sözləri axar.az-a açıqlamasında **sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli** deyib. Politoloq bildirib ki, Azərbaycanın aktiv xarici siyasəti nəticəsində bir çox beynəlxalq təşkilatlar və əksər aparıcı dövlətlərin Qarabağ məsələsinin həllini dəstəkləməsi danışıqlar prosesi üçün yaradılan rahat şəraitdən xəbər verir.

"ABŞ Dağlıq Qarabağ məsələsində Ermənistanı müdafiə etmir və hansı yolla olursa-olsun, problemin həllinin tərəfdarıdır. Üstəlik, Vaşinqton Moskva qədər qeyri-konstruktiv mövqə tutmur. Rusiya isə proseslərin zahirən uğurlu danışıqlar üzərində irəlilədiyini göstərir, ancaq realıqda isə heç bir addım atmır. Əks təqdirdə problem çoxdan həllini tapardı. Ona görə də hər şey

Rusiyanın danışıqlar prosesi-nə verəcəyi təkandan və tutacağı mövqedən xeyli dərəcədə asılı olacaq", - deyə o qeyd edib.

Politoloq Rusiyanın son zamanlar postsovet məkanı ilə bağlı çox ziddiyyətli və aqressiv mövqə tutduğunu deyib: "Rusiyada müəyyən siyasi elita tez-tez köhnə SSRİ-nin bərpa edilməsi ideyasını irəli sürür. Bu isə Moskvanın beynəlxalq hüquq normalarını pozmasına gətirib çıxarır. Bu səbəbdən nə Qarabağla bağlı substantiv danışıqlara girmək, nə də məsələnin həllini beynəlxalq hüququn cızdığı yola səmtləndirmək mümkündür".

Qabil Hüseynli bu arada ABŞ-in Azərbaycanda eks-səfiri, ATƏT-in Minsk Qrupunun keçmiş həmsədri Metyu Brayzannın Paşinyanın Qarabağ probleminin həllində riskli addımlara gedə biləcəyi haqda fikirləri ilə razılaşmayıb: "Paşinyan çox tərəddüdü görünür. Köçəryan və Sərkisyan Qarabağ müharibəsi dalğasında hakimiyyətə gəlmiş və xalq qarşısında müəyyən öhdəliklər götürmüşdülər. Paşinyan isə hakimiyyətə naminə xalq qarşısında müəyyən öhdəliklər götürüb. Düzdür, o hazırda sırf erməni xalqına xoş gəlsin deyə, Dağlıq Qarabağ məsələsində radikal mövqə sərgiləyir. Ancaq hesab edirəm ki, Paşinyan yalnız ABŞ və Rusiyanın güclü təzyi-qi fonunda beynəlxalq hüquqa uyğun hərəkət edə bilər".

Öz növbəsində Cənubi Qafqaz regionu üzrə ekspert,

britaniyalı jurnalist Tomas de Vaal hesab edir ki, son vaxtlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tərəfləri arasındakı ritorikada gərginliyin azalması müşahidə olunur və bu da sülh prosesinin yenidən başlanmasını mümkün edir. Bunu o, "Report"a açıqlamasında deyib.

Ekspert münaqişənin həlli ilə bağlı vəziyyətin inkişaf etdiyini bildirib: "Münaqişə tərəfləri arasında kəskin ritorikanın müəyyən dərəcədə azalmasını görürəm. Ermənistanın yeni hökuməti münaqişənin həlli ilə bağlı düşüncələrini yeniləyə bilər. Tərəflər arasında təmaslar artıb. Lakin təəssüflər olsun ki, hər iki tərəfin mövqeyi dramatik dərəcədə bir-birindən əksdir. Mövqələr bir-birindən olduqca uzaqdır. Münaqişənin həllinə hələ böyük yol var". Tomas de Vaal Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin mərhələli şəkildə həll olunmasının tərəfdarı olduğunu da vurğulayıb.

PolitRUS ekspert-analitik şəbəkəsinin təsisçisi, politoloq Vitali Arkov isə əmindir ki, 2019-cu ildə Moskvanın işğal edilmiş rayonların mərhələli şəkildə Bakının nəzarətinə verilməsini nəzərdə tutan sülh planının ("Lavrov planı") praktiki olaraq həyata keçirilməsinin başlanmasını üçün bütün şərtlər var. "Bu isə öz növbəsində dondurulmuş bir çox dövlətlərarası proqramın başlanmasına yol açacaq", - ekspert bildirib.

*****

Şübhəsiz ki, problemin həllinə təkan vermək, konfliktin nizamlanmasında ciddi dönüş yaratmaq üçün Moskva-

nın əlində unikal imkanlar var. Lakin o da var ki, Rusiya bu imkanları Azərbaycan və Ermənistan arasında gəzəşlərin qarşılığında işə salmaq istəyir. Bu gəzəşlər barədə zaman-zaman yazmışıq. Kremlin əsas məqsədi odur ki, Dağlıq Qarabağ itilafında hansısa müsbət dönüş yaransa da, bu dəyişiklik Azərbaycan və Ermənistanın ondan uzaqlaşmasına gətirməsin. Bölgədə ABŞ və NATO möhkəmlənə bilməsin.

Bu mənada Moskva çox istərdi ki, Ermənistan kimi Azərbaycan da onun hərbi-siyasi və iqtisadi bloklarında - Avrasiya İqtisadi Birliyi və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatında (KTMT - "Rus NATO-su") tam hüquqlu üzv kimi təmsil olunsun. Lakin zaman-zaman yazdığımız kimi, Moskva əslində bu üzvlüyün qarşılığında Dağlıq Qarabağ konfliktinin radikal, köklü həllini yox, bir neçə rayonun boşaldılması əvəzində münaqişəni faktiki, dondurmağa, eyni zamanda, konflikt zonasına sülhməramlılar adı altında Rusiya hərbi birləşmələrini yerləşdirməyə çalışır. Bu isə Azərbaycanın suverenliyinə təhlükə deməkdir.

Yeni söhbət əslində Qarabağ məsələsi hesabına Rusiyanın Azərbaycanda qeyri-müəyyən müddətə qayda-raq, təzədən hərbi-siyasi cəhətcə möhkəmlənməsinə xidmət edən şirikəndirici təklifdən gedir. Balanslı xarici siyasət kursuna üstünlük verən, Qəbulmamaq Hərəkatının üzvü olan Azərbaycanın buna razı olacağı gözlənilmir...

Yanvarın 10-da Bakıda Azərbaycan, Əfqanıstan və Türkmənistan rəsmiləri arasında transmilli fiber-optik magistralın üzrə əməkdaşlıq imkanlarının müzakirə olunması məqsədilə üçtərəfli görüş keçirilib.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin bununla bağlı məlumatında deyilir ki, görüşdə hər üç ölkənin nazirləri və müvafiq qurumlarının rəhbərləri iştirak edib. Üçtərəfli görüş zamanı Azərbaycan və Türkmənistan arasında Xəzər dənizinin dibi ilə "Siyəzən-Türkmənbaşı" fiber-optik kabel magistralının çəkilməsi, o cümlədən Türkmənistan ərazisi ilə Əfqanıstanın internetlə təmin olunması məsələləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, bununla bağlı texniki-iqtisadi əsaslandırma işlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə üç ölkənin mütəxəssislərinin iştirakı ilə birgə işçi qrupunun yaradılması qərara alınıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Xəzər dənizinin dibi ilə Asiyaya fiberoptik kabelin - Trans-Avrasiya Super İnformasiya Magistralının (TASİM) çəkilməsi təşəbbüsü ilə rəsmi Bakı 2008-ci ildən çıxış edib. Həmin il noyabrın 11-də Bakıda TASİM layihəsinin yaradılmasına dair xüsusi Bakı bəyannaməsi qəbul edilib. Layihə çərçivəsində Frankfurt dan Honq Konqa istiqamətlənən əsas tranzit xəttinin qurulması nəzərdə tutulur. Xəttin Avropanın və Asiyanın ən böyük informasiya mübadiləsi mərkəzlərini birləşdirəcəyi planlaşdırılır. Tranzit xətt Çin, Qazaxıstan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə ərazisindən keçərək Almaniya çatmalıdır. Layihə ilə əlaqədar nəzərdə tutulan Ehtiyat Şimal tranzit xətti isə Rusiya, Ukrayna və Polşadan keçməsi planlaşdırılır.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən verilən məlumata görə, TASİM layihəsinin reallaşdırılması region üçün bir sıra faydalar gətirəcək: "Bu fayda-

Xəzərin dibi ilə internet magistralı layihəsi

Osman Gündüz: "Bu, ölkəyə böyük dividendlər gətirəcək bir layihədir"

lar təkmilləşdirilmiş regional və qlobal bağlantı, telekommunikasiya tranzit marşrutunun diversifikasiyası, təkmilləşdirilmiş qəza bərpa çevikliyi, rəqəmsal uçurumun azaldılması və Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə və regional innovasiya və müasirləşməyə töhfələrdir".

2009-cu ildə BMT Baş Assambleyasının 64-cü sessiyasında TASİM-ə dair qətnamə qəbul olunub. 30 ölkə tərəfindən həm-müəllif qismində dəstəklənən və konsensusla qəbul edilən qətnamədə TASİM-in əlaqələndirilməsində Azərbaycanın xüsusi rolu qeyd olunub. 2010-cu ilin aprel ayından etibarən Azərbaycan Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi TASİM layihəsinin İdarəetmə Qrupunu yaradıb və maliyyələşdirməkdədir.

2012-ci ildə BMT-nin Baş Assambleyasında "TASİM" layihəsi üzrə növbəti qətnamə qəbul edilib. 2013-ci ildə isə BMT Baş Assambleyasının

67-ci sessiyasının 98-ci plenar iclasında Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "Avrasiya Rabitə Alıyansı"-nın (Eurasian Connectivity Alliance - EuraCA) yaradılması üçün müzakirələrin başlanılmasına dair qətnamə qəbul olunub.

2011-ci ildə TASİM Katibliyi yaradılıb. Layihənin idarə olunması üçün Azərbaycan (Beynəlxalq Əlaqələr və Hesablaşma Mərkəzi), Çin (China Telecom Global Limited), Qazaxıstan ("Kaztranscom" JSC), Rusiya ("Rostelecom" OJSC Long-Distance and International Telecommunications) və Türkiyə ("Türk Telekomünikasyon" A.Ş) telekom operatorlarının iştirakı ilə TASİM Konsorsiumunun yaradılması məqsədilə 2013-cü ildə Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

TASİM layihəsinin iki mərhələdə həyata keçirilməsi planlaşdırılır. Birinci mərhələdə aparıcı region ölkələri və operatorları Qərbi və Şərqi birləşdirən

əsas internet tranzit infrastrukturunu yaradaçaqlar. İkinci mərhələdə qurulmuş tranzit infrastrukturundan istifadə ediləcək. Bu mərhələdə Milli Telekom İnfrastrukturunun İnkişafı planlarına uyğun olaraq yeni fiber-optik xəttlər qurulacaq, mövcud xətlər isə texnoloji baxımından təkmilləşdirilərək TASİM şəbəkəsinə birləşdiriləcək. TASİM layihəsi ikinci mərhələdə BMT mandatına uyğun olaraq həyata keçiriləcək.

TASİM-lə bağlı Qazaxıstanın da gözləntiləri var. Belə ki, ötən ilin oktyabrında xalqa müraciətində bu ölkənin prezidenti Nursultan Nazarbayev bildirdi ki, Qazaxıstan Azərbaycan və Xəzər dənizindən keçməklə Çin və Avropa İttifaqını birləşdirəcək fiber-optik rabitə xətti çəkəcək. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Xəzər dənizinin statusu ilə bağlı konvensiyanın imzalanması bu layihənin reallaşması üçün real imkan yaradıb.

Uzunluğu 27 000 km olan Trans-Avrasiya fiber-optik magistralının Azərbaycan və Qazaxıstan arasındakı dənizaltı seqment bu günə qədər tikilmədiyindən bu marşrutda siqnalın ləngiməsi (RTD) baş verir. Bu təkinisində başlanmamış dənizaltı xəttin uzunluğu (Siyəzən-Aktau) 380 km-dir. Bu seqment çəkilərsə trafik ən qısa marşrutla Asiya və Avropa arasında Azərbaycandan keçməklə son istifadəçilərə, istehlakçılara çatdırılır.

Azərbaycan İranda da TASİM-in icrasını üçün danışıqlar

aparır. İran İslam Respublikasının rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Məhəmməd Cavad Azəri Cəhrominin sözlərinə görə, bu layihə vasitəsilə İranda şimali ilə Çin və Avropanın rabitə yolu birləşəcək: "Hazırda Trans-Asiya-Avropa beynəlxalq kabel magistralı olsa da, ikinci magistral daha etibarlı yola çevrilə bilər. Təbii ki, bu yolun bir hissəsi Xəzər dənizindən keçəcək".

Azərbaycan, İran, Rusiya və Türkiyənin rabitə nazirlərinin bu ay İranda keçiriləcək görüşün əsas müzakirə mövzusunun da məhz TASİM olacağı gözlənilir.

Göründüyü kimi, Azərbaycan internet və rabitə xidmətlərinin tranzitində mühüm həlqəyə çevrilmək istiqamətində səylərini yenidən aktivləşdirib. "Multimedia" İnformasiya Sistemləri və Texnologiyaları Mərkəzinin direktoru, Azərbaycan Internet Forumunun prezidenti Osman Gündüzün "Yeni Müsavat"a dediyinə görə, indiyədək Xəzərin dibi ilə Asiyaya fiberoptik kabelin çəkilməsi istiqamətində çoxsaylı cəhdlər olub: "Bildiyiniz kimi, Xəzərin dibi ilə Asiyaya magistralın çəkilməsi 20 ilə yaxındır gündəmə gətirilir. Əvvəllər TAE adlı layihə vardı, 2008-ci ildən TASİM yaradılıb. Bu layihəyə dair BMT tərəfindən 3 dəfə dəstəkləyici qətnamə qəbul edilib. Hətta bir ara bu xəttin SOCAR-la birlikdə çəkilməsi təklif edilirdi. Lakin bu on ildə irəliləyiş əldə olunmayıb. Burada digər ölkələrin, məsələn, Rusiya, Çinin öz maraqlarından doğan mövqeyi də rol oynayıb. 2015-ci ildə MTN və "Rabitə işi" nəticəsində TA-

SİM-lə bağlı işlər donduruldu. Son zamanlar isə layihənin icrasını ilə bağlı işlər yenidən canlandı".

Ekspertin sözlərinə görə, Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair konvensiyanın imzalanması layihə üçün əlverişli zəmin yaradıb: "Asiya ölkələri - Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan ona böyük maraq göstərirlər. Türkmənistanın da bura qoşulması müsbət haldır. Düzdür, son məlumatda TASİM-in adı çəkilməyib, amma bu, çox yaxşı bir gedişdir. Azərbaycanın Türkmənistan və Əfqanıstan bazarına çıxması ölkəyə çox böyük fayda verə bilər. Yeni çox gəlirli bir layihə ola bilər. O region ta Pakistana qədər internet-telekommunikasiya baxımından qapalı ərazi hesab olunur. Dənizlərə və magistral xətlərə çıxışı olmayan bir ərazidir. O bazar uğrunda həmişə mübarizə gedib: bir tərəfdən Çin, bir tərəfdən Rusiya. İndi Azərbaycanın coğrafi mövqeyi bu bazarı çıxışı olmayan bir əraziyə gətirib. Yeganə problem Xəzər dənizi ilə bağlıdır. Güman ki, bu məsələ ilə bağlı da müəyyən razılaşmalar var ki, işlər yenidən canlandırılır".

Forum rəhbərinin fikrincə, əldə olunan razılaşmalar hələ görüləcək işlərin yarısı deməkdir: "Bu, çox böyük bir işdir, böyük də maliyyə tutumu olacaq. Güman ki, maliyyələşmədə də Azərbaycan təşəbbüskar olacaq. Magistralın çəkilməsi üçün konsorsiumun yaradılması nəzərdə tutulur, yəqin ki, işlərin maliyyələşməsində Azərbaycandan gözləntilər daha böyük olacaq".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Bitkoin kəskin dəyər itirməkdə davam edir...

Ekspert: "İnanmıram ki, yaxın dövrdə bitkoin tipli virtual valyutalara yaşıl işıq yandırılısın"

Bitkoin kəskin dəyər itirməkdə davam edir. Bu elektron valyutanın qiyməti 4 min dollardan aşağı düşüb. Bitkoinin qiyməti yanvar 6 və 10-u aralığında 4 min dollar ətrafında dəyişirdi. Bu gün isə bitkoin 7,59% azalaraq 3 min 673 dollara enib. Qeyd edək ki, son 7 gündə bitkoinin ən yüksək qiyməti 4 min 10 dollar təşkil edib. Bu qiymətə nəzərən bitkoinin bugünkü, ucuzlaşması 8,40% təşkil edib. Ümumən 100 əsas kriptovalyutadan 92-i ucuzlaşıb, 8-i bahalaşıb. Qiyməti ən çox artan koin "Verge" (10,95 faiz) olub. Qiyməti ən çox azalan koin isə "Revain" (-17,90 faiz) olub. Ucuzlaşan 92 koinin 52-i 10 faizdən çox ucuzlaşıb. Qiyməti artan koinlərə gəldikdə isə, onlardan 5-in artma faizi heç 1 faizi belə keçməyib.

Bəs bu ucuzlaşmanın səbəbi nədir? Bitkoinin bu qədər dəyəri itirməsi onun gələcəyi ilə bağlı pozitiv proqnozları sual altında qoya bilərməyi?

Mövzunu "Yeni Müsavat" üçün şərh edən iqtisadçı ekspert Samir Əliyev bitkoinin yüksək qiyməti sadəcə köpükdür: "Bitkoin 10 ildən çoxdur ki, gündəmədir. Bu müddətdə stabil olaraq dəyər artırır. Ancaq 2017-ci ildə kəskin bahalaşmağa başladı, 17 min dollara qədər yüksəldi və daha çox diqqət çəkdi. Bundan sonra ekspertlər vurğulayırdılar ki, bitkoinin həmin qiyməti bir köpükdür və partlayacaq. Bu proqnoz özünü doğrultdu, 2018-ci ildə

biz bitkoinin ucuzlaşmasını müşahidə etdik və indi qiyməti 3600 dollara qədər enib. Bitkoin və "blokçeyn" texnologiyası tamamilə fərqlidir. Bitkoin özü "blokçeyn" texnologiyası əsasında ortaya çıxmış bir virtual valyuta idi. "Blokçeyn" artıq dünyanın bir çox ölkələrində tətbiq olunmağa başlayıb və faydası, üstünlüyü çoxdur. Bitkoin artıq dünyada olan qeyri-ənənəvi maliyyə sistemində söykənmiş bir valyutadır. Bu gün belə bir valyutanın dünya bazarında, həmçinin ayrı-ayrı valyuta bazarında hakim olması həm həmin ölkələrin, həm də dünyanın maliyyə sistemini dəyişdirə bilər. Ona görə də, bunun-

la bağlı ekspertlər şübhəli yənaşmalar səsləndirirdilər. Təsəvvür edin ki, valyuta birdən-birə 10 faiz bahalaşır, sonra da kəskin ucuzlaşır. Bu istənilən maliyyə sistemi üçün çox böyük təhlükə idi. O baxımdan bu ucuzlaşma gözlənilən idi".

İqtisadçının sözlərinə görə, bazarda bu cür köpüklərin yaranmasının səbəbi isə bəzi spekuliantlardır: "Onlar çoxlu

gəlir əldə etmək üçün belə kampaniyalar aparırlar və köpük yaranır. Bu zaman öz aktivlərini bahaya qiymətə satır və geri çəkirlər. Bu zaman köpük partlayır və qiymət ucuzlaşır. Bitkoinin bahalaşdığı ilk dövrlərdə xeyli insan gəlir götürdü, ancaq sonradan da xeyli insan ziyanə düşdü. İndi bitkoinin oxşarları, həmin texnologiyaya əsaslanan valyutalar ortaya çıxıb. Ancaq yenə də bunlar dün-

yanın maliyyə sistemində özünə yer tapa bilməyib və tapmıyacaq. Gələcəkdə bu valyutalar bir qədər təkmilləşə bilər, biz gördüyümüzə fərqli bir texnologiyaya əsaslanma bilər. Ancaq dünya mərkəzi bankları valyutaları öz nəzarətlərindən buraxmağa hazır deyillər. Azərbaycan da tərkib hissəsi olduğu mövcud maliyyə sistemi, virtual valyutalar bitkoinlə işləmə hazırdır deyil".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA "Yeni Müsavat"**

Bitkoinin kəskin dəyər qazandığı dövrlərdə bəzi ölkələr də öz koinlərini yaratmağa can atırdılar. Ancaq sonradan kriptovalyutaların dəyərindən düşməsi bu prosesi də ləngitdi.

Bu məsələyə münasibət bildiren S.Əliyev vurğuladı ki, biz virtual valyuta ilə kriptovalyutaları qarışdırmamalıyıq: "Ayrı-ayrı ölkələr tədricən virtual valyutaya keçir. Ancaq bu, bitkoin texnologiyası deyil. Əksinə, həmin ölkənin Mərkəzi Bankı tərəfindən idarə olunan valyuta formasıdır. Onun məzənnəsi yenə də mərkəzi banklar tərəfindən idarə ediləcək. Bu tipli valyutaya keçid dünyada baş verməkdədir. İşveçdə, demək olar ki, 100 faiz qeyd-nağd şəkildə hesablaşma aparılır. Avropa ölkələrində isə bu 90-95 faiz təşkil edir. Bitkoin isə tamamilə fərqlidir, blokçeyn texnologiyasına əsaslanır və heç bir qayda tətbiq olunmayan aktivdir. Bu aktivin qiymətinin necə müəyyən olunması da sual doğurur. Ayrı-ayrı ölkələr kriptovalyuta yaratmaq istəsələr də, bəzi ölkələr buna qadağa qoydu. İnanmıram ki, yaxın dövrdə bitkoin tipli virtual valyutalara yaşıl işıq yandırılısın".

“Yeni Müsavat”ın ötən sayında casusluqda ittiham olunan İsrailin keçmiş naziri Qonen Segev haqqında yazı dərc olunub. İrana casusluqda ittihamı olunan keçmiş siyasətçi və dövlət adamı 11 il azadlıqdan məhrum edilib.

İsrailin daxili kəşfiyyat orqanı Şin Bet keçmiş enerji və infrastruktur naziri Qonen Segevi 2018-ci ilin mayında həbs edib. Rəsmi qurumlar Segevi “İsrail dövlətinə qarşı casusluq və müharibə zamanı düşməne yardım etməkdə” ittiham edib. Rəsmi məlumatda o da qeyd olunur ki, Segev və qarşı rəsmi ittihamı Qüds əyaləti prokurorluğu irəli sürüb. Keçmiş nazir Afrikada həbs olunub. Belə ki, Nigeriyadan Ekvatorial Qvineyaya uçmaq istərkən yerli hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən yaxalanıb və İsrail xüsusi xidmət əməkdaşlarına təhvil verilib.

1956-cı ildə İsraildə anadan olan Segev Ben Qurion adına Universitetdə tibb təhsili alıb, pediatri. O, 1992-1996-cı illərdə Knessetin deputatı olub. 1995-ci ilin yanvarından 1996-cı ilin iyununa qədər isə o, ölkənin energetika və milli infrastruktur naziri vəzifəsində çalışıb.

İddialara görə, Segev 1995-96-cı illərdə və 2012-ci ildən sonra İran kəşfiyyatı ilə əməkdaşlıq edib. Segevin İsrailin enerji təhlükəsizliyi və bazarı bəzi həssas məlumatları İran kəşfiyyatına ötürdüyü

Kəşfiyyat agentlərinin ən populyar peşələri

Diplomatik xidmət əməkdaşları, eləcə də media və elm adamları arasından belə kəşfiyyatçılar olur...

iddia olunur. Şin Betin yaydığı rəsmi açıqlamada Segevin dünyanın fərqli ölkələrində İran kəşfiyyat agentləri ilə görüşdüyü, o cümlədən iki dəfə İrana səfər etdiyi iddia olunur.

Daha çox diqqət cəlb edən məqam Segevin siyasi xadim və nazir olmasıdır. Digər tərəfdən, söhbət İranla əlaqələrdən gedir. Çünki iki

Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ekspert Arzu Nağıyev deyir ki, Segev nazir vəzifəsində olsa da, onun postu daha çox siyasi bir vəzifə olub. Çünki bir qayda olaraq nazirliklərdə əsas işi müavinlər və aparat rəhbərləri, eləcə də müvafiq şöbələr aparır. Nazir isə siyasi post olur. O ki qaldı İsraili nazirin peşəsinə və ümumiyyətlə, agent və casusların hansı peşədən olmasına, A.Nağıyev deyir ki, casusların hansı peşədən olması eləcə də əhəmiyyət kəsb etmir, əsas prinsip məxfi məlumatları əldə etmək imkanındır: “Fərq etməz bu ərazi üzrə də ola bilər xətlər üzrə də. Əsas prinsip onun məxfi məlumatları əldə etmək imkan olmasıdır. Əsasən xaricdə fəaliyyət göstərən missiyalarda bu cür fəaliyyətlər daha çox nəzərə çarpır”.

Yeri gəlmişkən, son illərdə dünyada bir çox ölkələr

arasında casus müharibələri daha da aktivləşib. ABŞ-Rusiya, Rusiya və Avropa ölkələri arasında qarşılıqlı casus işfaları baş verir. Bir qayda olaraq siyasi münasibətlərin pisləşməsi son nəticədə ölkələrin içərisindəki casus və kəşfiyyat fəaliyyətləri üzərində nəzarəti artırır. Ekspertlərə görə, bu zaman adətən diplomatik missiyalarda və digər leqal şirkətlərdə çalışan agentlər - hansı ki, onlarla bağlı işlədikləri dövlətlərdə məlumatlar olur - ifşa olunur və ya ölkədən qovulur. Adətən diplomatik xidmət əməkdaşları, müxtəlif təmsilçiliklərdə çalışanlar və eləcə də media, elm adamları arasından belə kəşfiyyatçılar olur.

Hələ ötən əsrin əvvəllərində Böyük Britaniya, Fransa kimi ölkələr Osmanlı İmperiyası ərazisində, xüsusən də Yaxın Şərqi ərazilərində şərqsünas, tarixçi-etnoq-

raf, arxeoloqlar arasında çoxlu sayda kəşfiyyat agentləri vardı. Tomas Lourens, Gertruda Bell kimi məşhur agentlər sonradan Osmanlıya qarşı ərəb üsyanları və yeni ərəb dövlətlərinin yaranmasında ciddi şəkildə rol oynadılar.

İkinci Dünya Müharibəsi və sonrası çoxlu sayda kəşfiyyat işçiləri media təmsilçisi adı altında rəqib və ya neytral ölkələrdə fəaliyyət göstərirlər. SSRİ-nin ən məşhur kəşfiyyatçısı Rixard Zorge Yaponiya paytaxtında müxbir kimi fəaliyyət göstərirdi. Ancaq kəşfiyyatçılar casuslardan fərqli olaraq peşəkar kəşfiyyat işçisi olur və ölkələrinə xidmət edirlər. Casuslar isə daha çox bu cür işləri hansısa maraqlı, qazanc və ya şantaj qarşılığında həyata keçirən müxtəlif qruplardan ola bilər. O cümlədən bəzən xarici ölkələrdə işləyən peşəkar agentlər belə casus kimi işlədiyi üçün ələ keçir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Terrorçu qurum kimi tanımağın mexanizmi

İlham İsmayil: “Bu, parlamentin razılığı ilə olmalıdır”

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Pakistanın FETÖ qruplaşmasını terror təşkilatı kimi tanımasından sonra Azərbaycanın da bu addımı atmasına dair fikir söyləyib. Terror fəaliyyəti ilə məşğul olan qurumların rəsmən terrorçu təşkilat kimi tanınması hansı meyarlarla və necə baş tutur? Bunun üçün hansı prosedurların olması ilə bağlı müxtəlif mövqelər səslənməkdədir.

Sabiq MTN polkovniki, təhlükəsizlik məsələləri üzrə ekspert İlham İsmayil “Yeni Müsavat”a açıqlamasında dedi ki, terror törətməsi təşkilatın terrorçu qurum kimi tanınmasının başlıca şərtidir: “Bir neçə yerdə terror olmalıdır. Digər tərəfdən tutaq ki, Cənubi Amerikada bir terror təşkilatı var və ancaq Latın Amerikası ölkələrində bu fəaliyyətlə məşğul olur. Belə olan halda Azərbaycanın onu tanıyıb-tanınamasının eləcə də əhəmiyyəti yoxdur. Amma İŞİD kimi təşkilatları müsəlman olduğumuz, dinimiz İslam olduğu üçün tanıya bilərik. Bu da zərurət yaranarsa, ola bilər, yeni fəaliyyətin qadağan olunması ilə bağlı. Amma FETÖ-nun terror təşkilatı olduğunu əminliklə deyə bilərik. Çünki indiyə qədər bu təşkilatın

haradasa partlayışlar törətdiyini görməmişik. Doğrudur, onların elmi yollarla fəaliyyətlərinin sonunda İslam dövlətinin yaradılması məqsədi var idi. Onlar terror deyil, başqa xətlər tutaraq planlarını həyata keçirməyə çalışırdılar. FETÖ-nun təsiri altında olan şəxslər vasitəsilə haradasa partlayışların törədildiyinin şahidi olmamışam. Bu baxımdan onun terror təşkilatı kimi tanınmasını Azərbaycanın boynuna yükləmək olmaz. Ola bilər ki, Türkiyədə kimlərsə hansısa təşkilatlarla əlaqədə olsunlar. Amma qarşıdakı ölkədə də nələrsə törətməyiblər. Zərərli ideologiyalar aparılıb, amma bunu terror kimi qələmə vermək olmaz. Məsələn, faşist ideologiyası qadağan olunur, amma o da deyilmir ki, faşistlər terrorçu-

durlar. Bildiyimiz kimi, Pakistan terrorçularının vətənlərindən biri sayılır. Talibanların bir hissəsi burada cəmləşib. Eyni zamanda, bu ölkədə FETÖ məktəbləri var. Ola bilsin ki, FETÖ-nun bu cür fəaliyyəti Pakistan hökumətinin xoşuna gəlməsin və bunun üçün onu terror təşkilatı kimi tanısin. Azərbaycanla düşüncəm ki, buna ehtiyac yoxdur. Bəzi məsələlərlə bağlı FETÖ-nun mənəvi terror etdiyini düşünmək olar.

Amma klassik anlamda şəxsən mən onun terror təşkilatı olduğunu düşünmürəm”.

Sabiq MTN polkovniki dövlətlərin təşkilatları terror təşkilatı kimi necə tanımasına da toxundu: “Bunun hüquqi mexanizmi yalnız parlament yolu ilə mümkündür. Hüquq müharifə orqanları əsaslı şəkildə məsələ qaldırır, layihələr təqdim edir və faktlar göstərir ki, bu təşkilat konkret olaraq bizim ölkənin ərazisində yaxud əraziyə ya-

xın yerdə ciddi terrorla məşğuldur. Və bunun uzantıları ölkəmizə gəlib çıxa bilər, artıq bu var, kimlərsə bununla bağlı həbs edilib, o təşkilatın hansısa bir ideoloji ad altında yaxud İslam bayrağı adı altında yayımlanması qadağan olunur. Rusiya mətbuatına tapşırıqlar ki, istənilən halda İŞİD-in adı çəkiləndə mütləq mötərizədə yazın ki, Rusiyada qadağan olunub. Bizdə belə

bir şey yoxdur. Terror təşkilatı kimi tanımağın mexanizmini belə bilərəm ki, parlament vasitəsilə olur. Parlamentdə də layihəni hüquq-mühafizə və xüsusi xidmət orqanları təqdim edirlər. Müzakirələr əsasında belə bir qərar qəbul olunur. Bu hansısa bir strukturun deyil, parlamentin razılığı ilə olmalıdır”.

□ **Cavanşir ABBASLI,**
“Yeni Müsavat”

Azərbaycanlı qadın Rusiyada nəvələrini oğurladı

Rusiyada Yamalo-Nenetski Muxtar Vilayətinin sakini olan qadın Omsk vilayətinin polis idarəsinə müraciət edərək bildirdi ki, keçmiş qayınanası onun iki övladını oğurlayıb.

Məlumatı öz mənbəyinə istinadən Rusiyanın Federal Xəbər Agentliyi yayıb.

Bildirilir ki, 1962-ci il təvəllüdü azərbaycanlı qadın Omsk vilayətində həbsdə olan oğluna baş çəkməyə hazırlayıb. Bunun üçün o, 2011 və 2013-cü il təvəllüdü olan iki nəvəsini götürərək, yanvarın 5-də qatara minib.

Yanvarın 6-dan isə onlardan heç bir xəbər alınmayıb. Sonuncu dəfə qadını nəvələri ilə birlikdə yanvarın 9-da Dağıstanın Qızılyurd şəhərində görüblər.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

“Rusiya və Belarus neft sahəsində vergi manevrləri ilə bağlı təminatlar barədə razılıq əldə edə bilməyə, Moskva Minskin simasında qərb istiqamətində yeganə müttəfiqini itirə bilər”. Bunu Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko hökumətin iclasında deyib. A.Lukaşenko bildirib ki, Rusiya ilə razılaşmanın olmaması Belarus üçün faciəyə çevrilməyəcək: “Əgər Rusiya rəhbərliyi qərb istiqamətində yeganə müttəfiqini itirmək yolunu seçəcəksə, bu, onların seçimidir. Biz onları nəyə məcbur edə bilmərik”.

A.Lukaşenko ölkə hökumətini Rusiyanın vergi manevrləri ilə bağlı Belarusun itkilərini kompensasiya etmək üçün etibarlı mənbələr axtarmağa çağırıb. O, əlavə edib ki, əlavə 400 milyon dollar qazanmaq Belarus üçün problem olmayacaq.

Bu, Rusiyanın Belarusa satdığı neftin ixrac vergisini artırmasına görə ödənilməli olan əlavə vəsaitdir və tərəflər neçə vaxtdır həmin məsələ ilə bağlı gərgin danışıqlar aparır.

Lukaşenko ötən ilin dekabrında demişdi ki, Rusiyanın

Rusiya Belarusu itirə bilər

Lukaşenko Kremlə xəbərdarlıq edib

neft sahəsində vergi manevrləri üzündən Belarus yaxın illərdə 10.5 milyard dollar itirə bilər. O, gileylənib ki, Moskva Minskə kompensasiya ödəmək istəmir

Lukaşenko bu bəyanatı Kremlə xəbərdarlıq kimi şərh edilib. Eyni zamanda Rusiya ilə Belarus arasında son zamanlar

problemlərin yaşanmağa başlamasının əlaməti sayılır.

Bu barədə danışan politoloq Nəzakət Məmmədova “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, son dövrlər Rusiya və Belarus arasında bir qədər qərribə, həm inteqrasiya, həm də dezinteqrasiya prosesləri intensivləşib. Hazırda yaranmış gərginlik daha

çox iki avtokratın-Putin və Lukaşenko xarakteri ilə bağlı problem kimi nəzərdən keçirilir: “Hesab etmək olar ki, Rusiya öz geosiyasi maraqlarını təmin etmək, Ukrayna ilə bağlı yaranmış problemlərdən sonra slavyan dünyasının daha da parçalanmasının qarşısını almaq üçün Belarusa güzəştə gedir, hətta Putin Lukaşenko ictimai şəkilə onunla mübahisə etməsinə belə dözmək məcburiyyətində qalır. Bu da qeyd etdiyimiz kimi, səbəbsiz deyil. Artıq onilliklərdir ki, NATO üzvü Polşa ilə Moskva arasında “sanitar kordon”, forpost rolunu məhz Belarus öz üzərinə götürüb.

Belarusda Rusiyanın iki hərbi bazası var ki, onları başqa bir yerə dislokasiya etmək Moskvaya milyonlarla vəsait hesabına başa gələr.

Putin artıq rus dünyasının genişlənməsi kimi imperiya pla-

nının həyata keçirilməsi planının təkə ideya, həm də sivilizasiya və ərazi ekspansiyası cəhətdən icrasına başlayıb.

Artıq getdikcə Lukaşenko-dan ya daha çox güzəştə getmək, ya da Rusiyaya tabe olmaq tələb olunur. Lakin Lukaşenko bunu edəcəyi inandırıcı deyil. Lukaşenko 1994-95-ci illərdə yaşlanmış Yeltsinin Kremləki yerini tutmaq istəyirdi. Lakin bu plan baş tutmadı və bu, Lukaşenko Moskvadan uzaqlaşdırdı. Putin kimi güclü varisin meydana çıxması Lukaşenko Rusiya ilə Belarusu birləşdirib vahid dövlətin rəhbəri olmaq planına mane oldu”.

Politoloq qeyd etdi ki, neft məsələsi, oradan əldə edilən və ya itirilən milyonlarla dollar vəsait Lukaşenko üçün çox vacibdir. Çünki sırr deyil ki, Belarus hər il milyardlarla dollar kredit alır və bu ölkələrdən biri də Azərbaycandır: “Belarus prezidenti bunu dəfələrlə minnətdarlıq hissi ilə xatırladı. Lakin ölkə kredit borclarını qaytarmağa çə-

tinlik çəkir. Rusiya isə bu fürsətdən istifadə edib Belarus iqtisadiyyatının zəif tərəflərindən öz xeyrinə yararlanmaq istəyir. Ən həssas təzyiç vasitəsi isə neft və maliyyədir. Rusiya Belarusun qaz və neftayırma sahələrini ələ keçirir. Belə ki, 2012-ci ildən Belarusun qaz nəqli sahəsi tamamilə “Qazprom” şirkətinin nəzarətinə keçib. Hazırda isə Novopolotskdakı neftayırma zavodunu Rusiya 10 milyard almağı planlaşdırır.

Belarusun gələcəyinin 20 faizi neftdən gəlir və bu mühüm sahənin özəlləşdirilmə yolu ilə Rusiyanın nəzarətinə keçməsi Lukaşenko siyasi mövqelərini də xeyli zəiflədə bilər. Hətta bir zamanlar Lukaşenko Avropanın son diktatoru hesab edən, Belarus Avropa Şurasına qəbul etməyən Qərb dairələri hazırda hesab edir ki, o, Belarusun suverenliyinin qarantıdır. Bu isə Lukaşenkoda bir arxayınlıq yaradır”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Müsavat”

Ordunun Suriyadan çıxarılması mövzusu Vaşinqtonu bölüb

ABŞ Müdafiə Nazirliyi ordunun Suriyadan çıxacağını təsdiqləyir, diplomatiya isə əksini deyir

İŞİD-ə qarşı mübarizə koalisiyanın sözcüsü polkovnik Sin Rayan bəyan edib ki, ABŞ ordu qüvvələrinin Suriyadan çıxarılması prosesi başlayıb. Ancaq o, çıxarılmanın nə qədər müddət tələb etdiyini açıqlamayıb.

Ancaq maraqlıdır ki, ötən həftə Yaxın Şərq ölkələrinə səfər edən ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Bolton bəyan etmişdi ki, Suriyada İŞİD-ə qarşı ABŞ ordusu ilə birlikdə savaşa qüvvələrin (yeni kürdlər - K.R.) təhlükəsizliyi təminat altına alınmadığı müddətdə ABŞ ordusu Suriyada qalacaq. Bu xəbər bütün dünyada ABŞ ordusunun Suriyadan çıxmayacağı kimi şərhlərin yayılmasına səbəb olub.

Lakin Cümə axşamı “Wall Street Journal” nəşri ABŞ Müdafiə Nazirliyinə istinadən ordunun Suriyadan çıxarılması prosesinin davam etdiyini yazıb. Nazirliyin nümayəndəsi isə qjurnalə bildirib ki, “qərarla bağlı heç nə dəyişməyib”. Sitat: Biz Boltondan əmr almırıq”.

Qeyd edək ki, ötən il dekabrın 19-da ABŞ prezidenti İŞİD-ə qarşı mübarizənin böyük ölçüdə başa çatdığını və bu səbəbdən də ordu qüvvələrinin 60-100 gün ərzində Suriyadan çıxarılacağını bildirdi. ABŞ müdafiə naziri Ceyms Mattis və nazirliyin baş qərargah rəisi bu qərardan sonra istefa verib.

Daha sonra isə ABŞ-da

kürdləri qorumaqla bağlı Trampa çağırışlar artıb və Tramp geri çəkilib bəyan edib ki, çıxarılma daha çox uzana bilər və bunun üçün vaxt təyin etməyib. Ardınca isə Boltonun məlum açıqlaması gəlib. Ancaq son məlumat onu göstərir ki, ABŞ ordusunun çıxarılması ilə bağlı Trampın qərarı qətidir.

Amma o da var ki, ABŞ prezidenti bildirib ki, qoşunlar Suriyadan çıxsa da, Vaşinqton kürdləri müdafiə etməyə çalışacaq. Bunun üçün artıq Vaşinqton administrasiyası bir sıra addımları atıb. Söhbət kürdlərin həm siyasi, həm də hərbi güc vasitəsilə müdafiə olunmasından gedir.

Yeni ilin olaraq əsas vəzifə kimi kürdlərin Türkiyə və Suriya ordusunun hücumundan qorunması olub. Bu məqsədlə əvvəlcə Bolton regiona səfər edib, daha sonra isə Ankaraya gedib. Boltonun Ankara səfəri ilə bağlı verdiyi açıqlamada qeyd olunur ki, ABŞ rəsmisi Türkiyədən kürdlərə hücum etməməklə bağlı təminat istəyib və Türkiyə bu təminatı verib.

Paralel olaraq Boltonun regionda olduğu müddətdə gözlənilmədən Rusiya hərbi polis qüvvələri Menbic rayonunda görünüb. Ruslar bir neçə avtomobil də gəliblər və bölgədə patrul həyata keçiriblər. Digər tərəfdən, ehtimal ki, ABŞ Cenevrə-

də aparılan Suriyada siyasi keçid danışıqlarında kürdlər üçün siyasi status alınması üçün səylərini artırıcaq.

ABŞ-ın Suriya kürdlərin ikinci real dəstəyi isə kürdlərə silah və maddi, eləcə də hərbi dəstəyin olmasıdır. Bunun üçün ABŞ bir tərəfdən kürdlərə silah və sursat verir, digər tərəfdən, regionun ərəb ölkələrini kürdlərə dəstək üçün cəlb edir. Məsələn, ötən ilin oktyabrında ABŞ-ın təşəbbüsü ilə Səudiyyə Ərəbistanı Suriya kürdlərinə 100 milyon dollar yardım edib. Noyabrda isə BƏƏ və bir neçə körfəz ölkələrinin hərbi və siyasi təmsilçiləri Suriyanın kürd bölgələrinə səfər edib. O za-

man ərəblərin kürd bölgəsinə hərbi qüvvə göndərəcəyi. Hətta bir BƏƏ hərbi bazasının qurulacağı ilə bağlı məlumatlar mediaya yol tapıb. ABŞ prezidenti isə ötən ilin yazında bildirmişdi ki, ərəblər özləri Suriya münafiqşəsində aktiv iştirak etməlidir.

Digər tərəfdən isə ABŞ son iki ildə dayanmadan kürdlərə silah və sursat verməkdə davam edir. Ötən gün ABŞ ordusu Suriyadakı kürd qüvvələrinə 150 yük maşından ibarət silah və sursat, o cümlədən zirehli texnika göndərib. Bu barədə mərkəzi ofisi Londonda yerləşən Suriya İnsan Haqları Müşahidə Mərkəzi məlumat yayıb. Məlumatda deyilir ki, iki gün əvvəl ABŞ hərbi qüvvələrinin müştəriyəti altından İraq Kürd Muxtarlıq hərbi yardım Kobani və Fərat çayının şərq sahilinə gətirilib.

Təşkilatın məlumatında qeyd olunur ki, ABŞ prezidenti Donald Trampın hərbi qüvvələri Suriya ərazisindən çıxarılacağı ilə bağlı açıqlamasının yayılması ilə bağlı Suriya kürdləri artıq 3-cü hərbi yardım göndərilir. Belə ki, 2018-ci il dekabrın 20-də (Trampın hərbi qüvvələri Suriyadan çıxarmaq haqda açıqlaması ötən il dekabrın 19-da yayılmışdı - K.R.) 150 yük maşından ibarət hərbi yardım isə Raqqa, Menbic və Ayn İsa məntəqəsinə gətirilib.

Amerikalılar ümumilikdə 2014-cü ildən sonra Suriyada kürd qüvvələri ilə əməkdaşlıq edib və onlara silah-sursat yardımı ediblər. 2017-ci ilin aprelinde isə ABŞ prezidenti Rəqqə əməliyyatına dəstək adı ilə kürdlərə 300 milyon dollarlıq silah və sursat yardımı haqqında

sərəncam imzalayıb. Sərəncam əsasən, Pentaqon kürdlərə (indiki adı Suriya Demokratik Qüvvələri - K.R.) 120 mm-lik minaatanlar, ağır pulemyotlar və yüngül pulemyotlar, sursat və yüngül zirehli maşınlar, tanklar, zirehli maşınlar və hətta istiliyə uçan raketlər verilib. Doğrudur, sonradan amerikalılar kürdlərə istiliyə uçan raketlərin verilməyəcəyini bildirdilər. Ancaq açıqlanan silahlar və onların sayı özü də təhlükəli həddə idi.

Bundan başqa ABŞ Müdafiə Nazirliyinin (Pentaqon) 2019-cu maliyyə ili üçün büdcəsində sərhəd təhlükəsizliyi üçün həmin qruplara 250 milyon dollarlıq yardım nəzərdə tutulub. Görünən odur ki, indi Vaşinqton həmin yardımları ünvanına çatdırmağa başlayıb. Yeri gəlmişkən, mətbuatda gedən iddialara əsasən ABŞ generalları təklif edib ki, Suriyada ABŞ ordusunun istifadəsində olan silah və texnika ordu çıxarıldığı zaman kürdlərə verilsin. Analoji təcrübə 2011-ci ildə ABŞ ordusu İraqı tərk edərkən olub. Ordu silah və texnikanı İraq ordusu götürüb. Belə ki, 2018-ci il dekabrın 20-də (Trampın hərbi qüvvələri Suriyadan çıxarmaq haqda açıqlaması ötən il dekabrın 19-da yayılmışdı - K.R.) 150 yük maşından ibarət hərbi yardım isə Raqqa, Menbic və Ayn İsa məntəqəsinə gətirilib.

Son xəbər qarışıqlığı göstərir ki, Vaşinqtonda hələ də Suriyadan qüvvələrin çıxarılması ilə bağlı Trampa müqavimət var. Ancaq ABŞ prezidenti çıxmaqda qərarlıdır. Digər tərəfdən, ABŞ administrasiyası kürdləri hər sahədə qorumaq və onların savaşa bitdikdən sonra da güclü qüvvə kimi qalmasına dəstək vermək istəyir. Bütün fəaliyyət də buna xidmət edir.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
“Yeni Müsavat”

Elan

Bayramova Əskinaz Hüseynqulu qızının adına verilmiş seriya RX 1298823 blank nömrəli, 2618006175 qeydiyyat nömrəli çıxarıb, 503-1/431 inventar nömrəli evin texniki pasportu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gürcüstanda yayılan donuz qripinin qonşu ölkə olaraq Azərbaycanca göstərə biləcəyi təsir ciddi müzakirə mövzudur. "Yeni Müsavat" təhlükəsizlik tədbirləri qismində görülən işlərlə maraqlanıb. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidməti (DBX) tərəfindən ölkə ərazisində epizootik sabitliyin təmin edilməsi və zoonoz xəstəliklərin qarşısının alınması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Bu barədə "Report"a DBX-dən bildirilib. Bu məqsədlə 2019-cu ilin ilk günlərindən başlayaraq Dövlət Baytarlıq Xidməti yerlərdə "Epizootiya əleyhinə profilaktika, diaqnostika tədbirlər planı"na uyğun olaraq iti yoluxucu xəstəliklərə qarşı profilaktiki peyvəndləmə, diaqnostik müayinə, dehelmentizasiya, dezinfeksiya, dezinseksiya və digər tədbirlər aparılır.

Gürcüstan Respublikasında insanlar arasında sürətlə yayılan "donuz qripisi" (A-H1N1 tipi) xəstəliyinin ölkəmizə keçməsinin qarşısını almaq, təsərrüfatlarda epizootoloji sabitliyi təmin etmək məqsədi ilə donuzçuluq təsərrüfatlarına mütəmadi baytarlıq baxışı, sahibkarlarla görüşlər keçirilir və təsərrüfatlarda dezinfeksiya tədbirləri aparılır. Belə tədbirlərdən biri də İsmayilli Rayon Baytarlıq İdarəsi tərəfindən rayonun İvanovka kəndində yerləşən Nikitin adına təsərrüfatda icra edilib. Baytarlıq mütəxəssisləri təsərrüfatda saxlanılan 198 baş donuzla baxış keçirib, 3 aydan yuxarı donuzları qarayara xəstəliyinə qarşı peyvənd edərək 712 kvadratmetr sahədə dezinfeksiya aparılıb.

Baytar mütəxəssislər "donuz qripisi" xəstəliyi barədə təsərrüfatda çalışanları bir daha məlumatlandıraraq bildirdilər ki, xəstəliyin inkubasiya dövrü 1-2, nadir hallarda 6-7 gün olur. Xəstəliyin ilkin dövründə

Azərbaycanda donuz

qripisi yoxdur, amma...

Rəsmi qurumlardan cavab gəldi - bütün tədbirlər görülüb

temperatur 41 dərəcə C-yə kimi qalxır, iştah pozulur, 2-3 gündən sonra heyvanın vəziyyəti daha da pisləşir, depressiyaya, ümumi zəiflik baş verir. Xəstəliyin ilkin əlaməti öskürmək, burundan seliyin axması, çətin tənəffüs, əzələ və oynaqalarda ağrıların olmasıdır. İkincili infeksiyanın inkişafı ilə əlaqədar pnevmoniya, plevrit və perikardit inkişaf edir. Çoşqalar arasında ölüm 60-70%-ə kimi çata bilər. Xatırladılıb ki, xəstəliyin spesifik müalicəsi yoxdur, heyvanlarda yalnız simptomatik müalicə aparılır. Odur ki, hər hansı narahatçılıq zamanı baytar həkimi ilə əlaqə saxlanılsın. Həmçinin rayonun baytar mütəxəssisləri tərəfindən təsərrüfat sahiblərinə və sakinlərə heyvanların yemlənməsi və bəslənməsində zootexniki qaydalara əməl edilməsinə dair tövsiyələr də verilib.

Eləcə də hazırda İsmayilli Rayon Baytarlıq İdarəsi tərəfindən rayonda heyvanlar arasında xüsusi təhlükəli xəstəliklərə qarşı aparılacaq profilaktik peyvəndləmə və diaqnostik müayinələrin səmərəliliyini və effektivliyini təmin etmək məqsədi ilə 2019-cu ilin müalicə-profilaktik və epizootik tədbirlərin aparılmasına başlanılıb. Artıq rayonun Keyvəndi AZZA "Aqro" QSC-də məxsus 276 baş iribuynuzlu heyvanda qarayara xəstəliyinə qarşı peyvəndləmə tədbiri aparılıb, 197 baş iribuynuzlu heyvandan bruselyoz xəstəliyinin müəyyən edilməsi məqsədilə qan nümunəsi götürülüb və 1200 kvadratmetr sahədə dezinfeksiya və dezinseksiya işləri aparılıb.

Dövlət Baytarlıq Xidməti bildirir ki, rayon (şəhər) baytarlıq idarələri baytarlıq prepa-

ratları, lazımı ləvazimat və avadanlıqlarla təmin edilib. Cari ildə dövlət vəsaiti hesabına alınan "soyuz zəncir" rejimi gözlənilməklə bölgü əsasında sahə baytarlıq məntəqələrinə çatdırılan biopreparatlar, dezinfeksiya, dezinseksiya və müalicəvi dərman preparatları rayon baytarlıq idarələrinin əməkdaşları tərəfindən "Epizootiya əleyhinə profilaktika, diaqnostika tədbirlər planı"na uyğun olaraq əhalinin mal-qarasına ödənişsiz əsaslarla (pulsuz) tətbiq edilir.

Hazırda xüsusi təhlükəli xəstəliklərə görə respublikada epizootik vəziyyət sabitdir və bu sabitliyi qoruyub saxlamaq üçün DBX lazımı təşkilatı tədbirləri davam etdirir.

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) prezidentinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə köməkçisi Paşa Kəməmski isə

bildirdi ki, bu istiqamətdə görülən tədbirlər uçuşdan öncə, Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən görülür. Dövlət Gömrük Komitəsindən isə bildirdilər ki, Gürcüstanda yayılan A (H1N1) - "Donuz qripisi" virusu ilə əlaqədar Azərbaycanın qonşu ölkə ilə olan "Sınıq Körpü" gömrük sərhəd-buraxılış məntəqəsində profilaktik tədbirlər həyata keçirilir. Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) əməkdaşları xüsusən qoruyucu geyimlərdən istifadə etməklə ölkəyə daxil olan nəqliyyat vasitələrini, xüsusilə onların təkərlərini mü-

"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Sevinc Qədirova isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki, qonşu Gürcüstanda H1N1 virusunun (donuz qripisi) aşkarlanması səbəbindən "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin səhiyyə müəssisələri tərəfindən müvafiq tədbirlər görülür. Belə ki, Həkim-Sanitar Xidməti tərəfindən sənişin qatarlarında gedən sənişinlər və vaqon bələdçiləri arasında hər gün sanitariya maarifi işi aparılır. Eləcə də hər reysqabağı vaqonlarda dezinfeksiya işləri aparılır.

"Bu gün Azərbaycanda "donuz qripisi" (H1N1) yoxdur. "Report" xəbər verir ki, bunu ölkənin baş epidemioloqu İbadulla Ağayev deyib.

Onun sözlərinə görə, mətbuat orqanları bu məsələdə diqqətli olmalıdır: "Qonşu ölkələrdə "donuz qripisi"nin olması bildirilir. Əgər ölkə ərazisində bu virus kütləvi şəkildə yayılırsa, səhiyyə orqanları bunun qarşısını almaq ixtiyarındadır. Bu qripə qarşı heç bir vaksin yoxdur".

İ. Ağayev qeyd edib ki, qripə xəstələnmə hər zaman olub, bundan sonra da ola bilər: "Hər bir insan özünün həkimi olmalıdır. Qripə mövsümü xəstəlik olduğu üçün havalar soyuyanda xəstəliyin yayılması təbii. Bundan qorunmaq üçün də insanlar diqqətli olmalı, qoruyucu maskalardan mütləq istifadə olunmalıdır".

O əlavə edib ki, Səhiyyə Nazirliyinin icazəsi olmadan kimsə hər hansı dərman vasitəsi, o cümlədən vaksin sata bilməz: "Nazirliyin depozitindən kiməsə və ya hansısa dərman preparatları verilməyib. Yeni "donuz qripisi" ilə bağlı vaksin yoxdur və kiməsə də nəşə verilməyib".

□ Sevinc TELMANQIZI, "Yeni Müsavat"

Hamburger indeksi açıqlandı

Rəşad Həsənov: "Müqayisəyə cəlb edilən xidmət və məhsulların sayı artırılarsa, fərqli nəticə əldə olunar"

Böyük Britaniyanın "The Economist" nəşri ənənəvi "Biq Mak" indeksini açıqlayıb.

Bu indeksə əsasən, Azərbaycan manatının real məzənnəsi nominal məzənnəsini 2 dəfədən çox üstələyir (Report).

Qeyd edək ki, indeks ABŞ-ın "McDonalds" şirkətinin dünyanın müxtəlif ölkələrində yerləşən restoranlar şəbəkəsində satılan məşhur hamburgerin qiyməti əsasında tərtib edilir. Ekspertlər hesab edir ki, bütün dünyada hamburgerin istehsalına çəkilən xərclər bir-birindən fərqlənmir və buna görə də "Biq Mak"ın kö-

məkliyi ilə alıcılıq qabiliyyətli pariteti əsasında hər bir ölkənin milli valyutasının real dəyərini öyrənmək olar.

Bunun üçün müqayisə bazası kimi ABŞ-da satılan "Biq Mak"ın qiyməti götürülür. Hazırda həmin qiymət 5,6 ABŞ dollarıdır. Əgər hər hansı ölkədə "Biq Mak"ın dollar ifadəsində bundan bahadırsa, deməli, həmin ölkənin pulunun real dəyəri nominal dəyərindən aşağı, əgər ucuzdursa, həmin ölkənin pulunun real dəyəri nominal dəyərindən yuxarıdır.

Məsələn, hazırda Azərbaycanda "Biq Mak" 3,95 ma-

nata və yaxud 2,3 dollara satılır. Bu isə o deməkdir ki, "Biq Mak" indeksinə görə Azərbaycan manatının real məzənnəsi nominal məzənnəsindən 2,4 dəfə çoxdur.

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov dediyyə görə, "Biq Mak" milli valyutaların real alıcılıq gücünün ölçülməsi üçün istifadə oluna bilən indeksdir: "Burada söhbət milli valyutanın alıcılıq imkanının müəyyənləşdirilməsindən və müqayisənin aparılmasından gedir. Məsələn, 100 dolların Azərbaycanda, Çində, ABŞ-da alıcılıq gücü tamam

fərqlidir. Azərbaycanda 100 dollar təxminən bir nəfərin yaşayış minimumuna bərabərdirsə, ABŞ-da onunla heç bir

aylıq nəqliyyat xərcini qarşılaya bilməzsən. Ona görə də bir sıra indikatorların müqayisəsinə ni nominal ifadədə düzgün

aparmaq olmur. Azərbaycanda Ümumi Daxili Məhsulun həcmi 37 milyard dollardır. Bunu götürüb hansısa bir Avropa ölkəsinin, totalım ki, Yunanistanın ÜDM-i ilə müqayisə etmək olmaz. Çünki orada yaradılan əlavə dəyərin alıcılıq dəyəri, Azərbaycanda yaradılan əlavə dəyərin alıcılıq dəyərindən fərqlidir. Yaxud Azərbaycanda 100 dollara ala bildiklərini Almaniya 400 dollara əldə etmək mümkündür. Amma hesab olunur ki, dünyada yayılmış McDonalds məhsulu olan "Biq Mak"ın maya dəyəri bütün ölkələrdə bir-birinə yaxındır. Buna görə də ölkələrin milli valyutalarının alıcılıq dəyərini müəyyənləşdirmək üçün əmtəə rolunu oynaya bilər. Amma düşünürəm ki, müqayisə üçün hesablanan xidmətlər və məhsulların sayı artırılarsa, xeyli fərqli nəticə əldə olunar".

□ Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 8 (7178) 12 yanvar 2019

Bu qadının nadir xəstəliyi var - kişilərin səsini eşidə bilmir

Çin sakini olan qadın nadir görülən bir xəstəliyə görə kişiləri eşitmək qabiliyyətini itirib. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. Yanvarın əvvəlində Çen soyadlı çinli qadının qulağında küy yaranıb, eyni zamanda qızın ürəyi daim bulanırdı. Qız düşünüb ki, növbəti gün bu hal keçəcək və yatıb. Amma bu, baş verməyib. Bundan əlavə, səhər Çen sevgilisinin nə dediyini eşitməyib. Qız xəstəxanaya gedib və orda təəccüblə müşahidə edib ki, ancaq qadın səslərini aşkarlaya bilər.

Otalarınqoloq Syaotsin müəyyən edib ki, Çen aşağı tezlikli səsləri eşidə bilmir. Həkim eyni zamanda bildirib ki, xəstəliyin inkişafını stress artırır. Pasiyent etiraf edib ki, son vaxtlar gec saatlara qədər işləyib və yata bilməyib. Syaotsin qıza müalicə yazıb və gözlənilir ki, Çen eşitmə qabiliyyəti tezliklə geri qaydacaq.

Müvafiq anomaliya olduqca nadir hallarda baş verir. 13 min pasiyentdən birində bu cür eşitmə qabiliyyəti özünü göstərir. Onu diaqnoz etmək asan deyil. Çünki pasiyent özü problemdən xəbərsiz ola bilər. Məsələn, soyuducunun uğultusunu eşitməyə və bunu normal sayı bilər.

Qədim adətə görə ana və iki uşağı öldü

Nepalda ana iki uşağı ilə birlikdə qədim el adətinə görə ölüb. Adətə görə, menstrasiya günlərini yaşayan qadın evindən, ailəsindən, ərindən uzaq olmalı, amma uşaqlarını özü ilə aparmalıdır. 35 yaşlı Amba Boxara bu günlərdə iki uşağı ilə birlikdə meşədə bir yuvada qalmaq zorunda olub. Yuvanı qızdırmaq üçün ocaq qalayan qadın bununla da hər üçünün ölümünə səbəb olub. Yuvada ventilyasiya sistemi və pəncərə olmadığından ana və bala havasızlıqdan ölüblər. Onların cansız bədənlərini qadın qaymanası tapıb. Qeyd edilib ki, orda tapılan odayallar da, ana-balanın ayaqları da yanıb.

Qədim induistik ənənə olan "çaupadi"yənin konsepsiyasına görə, menstrasiya dövründəki qadın təmiz deyil. Həmin per-

odda onlara kişilərə toxunmaq, bəzi ərzaq növlərini qəbul etmək, ailənin böyük yükü ilə bir evdə qalmaq qadağandır. Hətta qız uşaqları da bu ərafədə məktəbdə məşğələlərdən azad edilir. Bu adəti pozan-

ları 27 dollar məbləğində cərimə və 3 aylıq həbs müddəti gözləyir. Amma polis iddia edir ki, əsrlərə dayanan bu ənənəyə qarşı qoymaq asan deyil, kənar kəndlərdə sakinlər buna əməl etməkdədilər.

"Bomj" hamını aldatdı və həbs olundu

Amerikanın Pensilvaniya ştatının Filadelfiya şəhərində evsiz veteran Conni Bobbiti saxlayıblar. Buna səbəb onun internetdə xeyriyyə məqsədilə yığıdığı vəsait olub. 2017-ci ilin noyabrında GoFundMe saytında Bobbitin yaşayış yeri üçün vəsait yığılmağa başladı. Həmin vaxt Katelyn McClure kampaniyasının investorlarından biri iddia etdi ki, evsiz şəxs onların yolda qalan məşinmə benzin almaq üçün sonuncu pullarını xərclədiyi üçün ona yardım etməyi qərarlaşdırıb.

Sonradan məlum olub, diqqətini cəlb etmək üçün bomj və investor KIV-in bu hekayəni uydurub.

Plan həyata keçdi: evsiz şəxs üçün 400 min dollar pul yığıldı. Amma 2018-ci ilin avqustunda Bobbit bildirdi ki, yığılan puldan ona hər hansı ev tikilməyib. Ona ancaq 75 min dollar və təkərli ev və köhnə pikap məşini verilib. Sonuncular isə iddia etdilər ki, bomja pullar ona görə verilməyib ki, onu narkotikə sərf etməsin.

2018-ci ilin noyabr ayında Makklyur, Damiko və Bobbiti həbs ediblər, onları dələduzluqda ittiham ediblər. Cütlüyü tezliklə azad etsələr də, bomj bir müddət həbsdə qalıb. Daha sonra onu da azad ediblər. Amma şərt olaraq qoyulub ki, küçə həyatına son qoyaraq, özünə iş tapacaq. Nyu Cersidə baş tutan növbəti prosesə qatılmayanda isə məhkəmə onu yenidən həbs edib.

QOÇ - Qarşınızda maraqlı bir təqvim durur. Bu səbəbdən də fərsətinizi fəvqə verməyin. Sevdiniz adamlarla bir yerdə olun. İşgüzar münasibətlərdə ölçülü-biçili davranmağı da unutmayın.

BUĞA - Mövcud gərginlikdən qurtulmaq üçün uzaq səfərə çıxmağınız məsləhətdir. Çünki həm fiziki, həm də zehni cəhətdən çox yorulmuşunuz. Sevgi münasibətlərində səmimi olun.

ƏKİZLƏR - Maddi problemləriniz olsa da, işlə bağlı heç bir çətinliyiniz olmayacaq. Ulduzlar gələcək planlarınızı məxfi saxlamağı məsləhət görür. Hətta ən yaxın adamlarınıza belə sirr açmayın.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda xoş ovqatlı bir təqvim yarpağı durur. İstəklərinizin əksəriyyətinə yetişəcəksiniz. Daha çox sövdələşmələrə üstünlük verin, azyaşlı uşaqların qayğısına qalın.

ŞİR - Təzə xəbərlər yolunuzu gözləyir. Ürəyinizə olan və gələcəyiniz üçün böyük önəm daşıyan təkliflər də ala bilərsiniz. Bir sözlə, bu təqvim taleyinizdə əsaslı dönüş yarada bilər.

QIZ - Göy qübbəsi yalnız səfərlər üçün uğurlu təqvim yaşayacağınızdan xəbər verir. Doğmalarınıza, yaxınlarınıza baş çəkməyə dəyər. Hətta pulunuz olmasa belə, bir qədər borc götürün.

TƏRƏZİ - İxtiyarınızda olan bu təqvimi məhəbbət istiqamətinə yönəldin. Çünki gün ərzində ən yüksək ovqatı məhz sevgidən alaçaqsınız. Nahardan sonra müəyyən qədər işlə məşğul olmaq olar.

ƏQRƏB - Daxili narahatçılığınız əriməyə başlayacaq. İşlərinizə həvə gərginlik kifayət qədər azalacaq. Saat 15-dən sonra işə şəxsi işlərinizdə nəzərəcərpacaq irəliləyişlər baş verəcək.

OXATAN - O qədər də uğurlu gün deyil. Bir tərəfdən səhhətinizlə bağlı problemlər, digər tərəfdən qarşılıqlı münasibətlərdə anlaşılmazlıqlar ovqatınızı poza bilər. Təmkinli olun.

OĞLAQ - Yaxşı olar ki, günün əsas hissəsini mənzil şəraitində keçirəsiniz. Uzaq yola çıxmaq, açıq havada olmaq müəyyən qədər uğursuzluq gətirə bilər. Dinə zidd hərəkətlərə yol verməyin.

SÜTÖKƏN - Gün ərzində rastlaşdığınız hadisələr sizi hamıdan enerjili edəcək. Bu gün həm də maliyyə planlarınızın reallaşması sürətlənəcək. Həmkarlarınızla aranızda yaranmış soyuqluğu da dəf edin.

BALIQLAR - Neçə gündən bəri yığılmış gərginliyinizi ümumi ovqatınızı aşağı salacaq. Odur ki, ciddi işlərə girişməyə dəyməz. Səhhətinizi qoruyun. Axşam maraqlı adamlarla görüşləriniz olmalıdır.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Parkingdə maşını itdi, 6 ay sonra tapıldı

Polis 6 ay əvvəl parking yerində maşını itirən şotlandı sevindirib. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, şotland öz dostundan BMW maşınını istəyib. O, bu maşınla Mançesterdə keçirilən "The Stone Roses" qrupunun konsertinə qatılmaq istəyib. Amma tədbirdən sonra kişi maşınını tapa bilməyib. Çünki o, maşınını park etdiyi yeri unudub. Beş gün boyunca o, çoxmərtəbli dayanacaqda maşınını tapmağa çalışıb, amma buna nail olmayıb. Maşın sahibi daha sonra problemin həlli üçün müxtəlif kampaniyalara və şəhər bələdiyyəsinə müraciət edib. Nəticədə 2 ay sonra maşınla bağlı axtarış elan edilib. Yeni il ərafında isə polis əməkdaşları maşın aşkar ediblər. Məlum olub ki, keçən 6 ay müddətində maşın elə dayanacaqda olub. Amma sahibi üçün maşın tapılması da dərd olub. Çünki o, parking xidməti üçün 6 aylıq müddətin pulunu ödəməlidir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.